

Največji slovenski dnevnik v Združenih državah.
Velja za celo leto..... \$6.00
Za pol leta..... \$3.00
Za New York celo leto.... \$7.00
Za inozemstvo celo leto... \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in the United States.
Issued every day except Sundays and legal Holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 169. — ŠTEV. 169.

NEW YORK, THURSDAY, JULY 21, 1921. — ČETRETEK, 21. JULIJA, 1921.

VOLUME XXIX. — LETNIK XXIX.

POLOŽAJ V MINGO OKRAJU

PREMOGARSKI BARONI IZJAVLJAJO, DA NIMAJO NOBENEGA STIKA Z JEKLARSKO KORPORACIJO GLEDE SVOJE POLITIKE NAPRAM DELAVCEM.

Washington, D. C. 19. julija. — Premogarski baroni v Mingo premogovnih poljih v West Virginiji so v svojih naporih, da preprečijo organiziranje svojih delavcev, delali iz svojega lastnega nagiba, ter ni v tem oziru prav nič uplival nanje United States Steel Corporation. — Tako je izjavil danes pred senatnim komitejem Ernest Bailey, superintendent koksovih rogov v Freeburn, Ky. Ko mu je načelnik preiskovalnega komiteja, senator Kenyon, stavil tozadevno vprašanje, je odločno zanikal, da je obstojala kakva zveza med operatortji in jeklarsko operacijo v politiki napram unijskemu delu.

Senator Kenyon je prečital ugotovilo, katero je izdal W. Jett Lauck, ekonomist United Mine Workers, v katerem se je glasilo, da je bila jeklarska korporacija "vodilna roka" pri naporih, da se združijo premogarskih delavcev. V ugotovilu se glasi, da je jeklarska korporacija potom svojih odvisnih ljudi največji proizvajalec premoega v West Virginiji, ki ima zaposlenih več mož kot katerekoli posamezni operator v pokrajini, ki meji na Mingo okraj in da namerava v zvezi z Norfolk & Western železnico razširiti svoje operacije tudi na Mingo polje.

Rovi, katerim načeljuje Mr. Bailey, se nahajajo na drugi strani reke Tug od Mingo okraja. Potem ko je Harry Olmstead, zastopnik premogarskih baronov v okraju, pričal, da je bil 27 oseb ubitih tekom nemirov, ki so se vršili od sredine maja 1920 naprej, je opisal Mr. Bailey napad na može, zaposlene v njegovih rovih, ki niso hoteli stavkati. Streljali so nanje preko reke in z vrhuncev v bližini nahajajočih se gora ter dostavili, da je dala družina v namenu, da zavaruje premoganje in njih družine, na razpolago sto dalekosežnih pušk.

Mr. Bailey je pričal, da je dobil od svojih predpostavljanih navodila, da ne sme sprejeti v službo nobenega člana United Mine Workers, razen če se je odpovedal vsaki zvezi s to organizacijo.

R. Blas, pravni zastopnik premogarskih baronov, je trdil, da se je tem baronom v Mingo okraju storilo krivico od strani senatorja Johnsona, republikanec iz Californije, ki je predložil resolucijo za preiskavo. V senatu zamem je senator iz Californije pripovedoval, da je državna policija okrutno nastopala napram izgnanim rudarjem in njihovim družinam. Rekel je, da so tozadevna izvajanja temeljila na napačnih poročilih.

Olmstead je pričel nadalje, da so trditve unijskih uradnikov, da se drži premoganje v suženstvu in peonazi, brez vsake podlage. Privatne detektive, zaprišene kot pomožne šerife, so baje plačevali premogarski baroni raditega, ker ni imel okraj dosti denarja na razpolago. Senator Sterling iz South Dakote je dvomil o primernosti takega postopnja. Olmstead pa je pojasnil, da so lastniki rogov, ki so potrebovali pomoči, posodili kralju denar za plačevanje pomožnih šerifov.

MIR Z MADŽARSKO.

Pariz, Francija, 20. julija. — Izmjenjiva ratifikacij mirovne pogodbe, sklenjene v Trianonu in podpisane protokola, s katerim se bo formalno uveljavilo mtr med Madžarsko in zavezniki, se bo vršilo dne 26. julija v francoskem zunanjem uradu. Tako je sklenil svet poslanikov na svoji večerajšnji seji.

Novi ameriški poslanik je prvi nastopil ter ga je pozdravil ob tej priliki Jules Cambon, predsednik sveta poslanikov.

ZADELI NA ŽILE PREMOGA IN BAKRA.

Heber Springs, Ark., 20. julija. Heber Oil and Gas Company je ob priliki vrtnanja šest milj iztočno od tega mesta zadela na štiri čevlje debelo žilo premoga v globini osmidesetih čevljev ter na 24 čevljev debelo žilo bakra v globini 118 čevljev, soglasno s poročili, ki so prišla od ravnateljstva te družbe. [Uzorec bakrene rude so poslali v Little Rock, da se jih preišče ter ugotovi njih vrednost.

Denarna izplačila v jugoslovanskih kronah, lirah in avstrijskih kronah

se potom naše banke izvršujejo po niski ceni, sancajivo in hitro. Večera so bile naše cene sledeče:

JUGOSLAVIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Kr. poštni čekovalni brad" in "Jadranska banka" v Ljubljani.

Table with exchange rates for Yugoslav and Adriatic banks.

ITALIJA IN ZASEDENO OZEMLJE:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Jadranska banka" v Trstu.

Table with exchange rates for Italy and occupied territories.

NEMŠKA AVSTRIJA:

Raspokilja na sadnje pošte in izplačuje "Adriatische Bank" na Dunaju.

Table with exchange rates for Austria.

Vrednost denarju sedaj ni stalna, menja se večkrat nepričakovano; in tega razloga nam ni mogoče podati natančne cene vnaprej. Mi računamo po ceni istega dne ko nam poslani denar dosepe v roke.

Kot generalni sastopniki "Jadranske Banke" in njenih podružnic imamo sajamelne izvanredno ugodne pogoje, ki bodo velike koristi za one, ki se le ali so bodo posluževali naše banke.

Denar nam je poslati najbolj po Domestic Money Order, ali pa po New York Bank Draft.

Frank Saksor State Bank, 62 Cortlandt Street, New York.

GENERAL PIETRO BADOGLIO.

Slika nam kaže laškega generala Pietra Badoglija, ki je prišel pred kratkim v Ameriko. Vse ameriško časopisje ga slavi kot največjega laškega junaka. — Mi smo drugačnega mnenja, ker nam je laško junastvo predobro znano.

TROCKI PRIZNAVA PORAZ BOLJŠEVIZMA

Nasvetoval je svojim tovarišem, naj korakajo počasi. — Kongres Tretje internacionale.

Riga, Estonska, 20. julija. — Ob priliki zaključanja kongresa Tretje internacionale je prišlo do navdušenih demonstacij, tekom katerih so delegati ploskali svojim voditeljem. Vse resolucije so bile sprejete, kot predlagane od komitejev, brez vsake izpremembe. Vse resolucije so bile sprejete, kot predlagane od komitejev, brez vsake izpremembe. M. Zinovjev je bil izvoljen načelnikom izvrševalnega odbora. Sovjetski listi, ki so razpravljali o delu kongresa, so povdarjali, da je zavrnil vse levške tendence, priznal kapitalistično družbo ter prosil komuniste, naj gredo počasi.

Leon Trocki je v nekem članku, naslovljenem "Glavni nauk tretjega kongresa", zjavil, da bi se delavci Evrope, s primernim vodstvom, lahko polastili kontrole tekom leta 1918 in 1919, da pa je izza onega časa naprej kapitalizem ojačil svoje obrambne postojanke, dočim so postali delavci slabjši. Trocki pravi, da je vojna omajala ekonomske temelje kapitalizma, da pa ni uničila politične sile kapitalističnega razreda. Smešil je one revolucijonare, ki vidijo vse veliko rdeče in ki delajo resne napake v tej smeri.

Na svojem drugem kongresu so govorili komunisti zelo bojevito ter povdarjali naraščanje "nepremagljive revolucije". Pod uplivom možnosti rdeče revolucije v Nemčiji in Italiji ter obetajočih se boljših časov za Rusijo je drugi kongres komunistične stranke obsodil zmerne soeijaliste, uveljavil slavni dvanajst točk, ki so kakor znano izključile take stranke kot so nemški neodvisni ter pozval svoje člane, naj pospešijo prihod svetovne revolucije.

Tretji komunistični kongres pa je stal pred povsem drugačnim problemom. Komunisti v Italiji so bili poraženi in revolucijonarni poskus v Nemčiji se je izjalovil. Isto je resnično glede splošne stavke na Čehoslovaškem. Rusija je prišla do spoznanja, da je ekonomska rekonstrukcija veliko bolj

POINCARÉ V SKRBEH GLEDE JAPONSKE

Poincaré izjavlja, da je angleška zveza z Japonsko onemogočila zvezo Francije z Anglijo.

Pariz, Francija, 20. julija. — (Poroča Stefan Lauzanne.) Narodni so kot ženske. Včasih se znajdejo v skrajno težavnih, sentimentalnih položajih. Danes se nahaja Francija v enem takih položajev.

Francija, ki je v sedanjem času popolnoma prosta vseh ovirajočih zvez, bi bila pripravljena poročiti se z enim samim narodom na svetu in to je Amerika. Ameriški narod pa noče iz številnih razlogov ničesar čuti o kaki poroki s tem ali onim ter hoče ostati samec. V sled tega hoče Francija, kateri se je s tem zanikalo edinega zaželjivega snubača, zavrniti vse druge snubače.

To je natančno ono, kar se je pred kratkim zgodilo glede zveze z Anglijo. Ob vsakem drugem času bi se to ponudbo sprejelo z veseljem in poželenjem. Sedaj pa se je sprejelo ponudbo hladno in nobena stvar ne dokazuje, da se jo bo v resnici sprejelo.

Obvladajoči vzrok za to je ta, da se Francija boji, da bi taka zveza ne ugajala Ameriki. Sedaj, bolj kot kdaj drugič, hoče Francija ugoditi Ameriki. Prejšnji predsednik Poincaré je dal temu francoskemu čustvovanju izraza na značilno markantno način v naslednji zjavi:

— Prav kot bi nam ne prišla Anglija na pomoč, če bi iz tega ali onega nemogočega vzroka napadli Nemčijo, ji tudi mi ne moremo obljubiti pomoči v katerikoli vojni, ki bi ne bila strogo defenzivnega značaja.

Prav posebno pa se moramo zavarovati pred vsimi dogovori, ki bi nas indirektno dovedli do predčasnega spora z Združenimi državami.

— Mi smo prijatelji Japonske in obisk prince Hirohito v Parizu pred nedavnim časom je obnovil prijateljstvo s primernimi demonstracijami. Anglija pa je zaveznik vlade Mikada.

— Šele pred kratkim je ministrski predsednik Briand zelo primerno naprosil M. Vivianija, naj obrazloži predsedniku Hardingu stališče, katero je zavzela francoska republika napram vprašanju otoka Yap in ugotovilo tega odličnega franc. delegata je proizvedlo najbolj ugoden učinek v Washingtonu.

— Dobro pa se razume, da ni to dočaz našega prijateljstva le slučajen in mimooidoč dar, prav kot ni bilo potovanje Vivianija enostavna manifestacija, brez vsakega bodočega uspeha.

— Naši odnosi z Združenimi državami so neizpremenljivi!

Ne bilo bi mogoče boljše dati izraza francoskemu javnemu mnenju z ozirom na ponudbo zveze z Anglijo in zele bi bil presenečen, če bi ne dal ministrski predsednik Briand v svojih pogovorih, katere je imel z lordom Curzonom, izraza istim mislim.

V namenu, da sprejme Francija zvezo z Anglijo, je treba veliko število pogojev. Dva med temi pa sta predvsem bistvena. Prvič moramo vedeti, če namerava Anglija obnoviti svojo zvezo z Japonsko in pod kakšnimi pogoji jo namerava obnoviti in proti kateremu se obrača ta zveza. Drugič pa se mora Francija prepričati ne le o tem, da ne bo taka zveza zoprna Ameriki, temveč celo o tem, če jo bo Amerika izrecno odobrila.

Z one besede rečeno ne sme priti snubitev za zvezo z Anglijo iz Pariza, temveč iz Washingtona.

RUSKI KMETJE SE BOJE BOŽJE JEZE

VZNEMIRJENJE V POKRAJINAH, PRIZADETIH OD LAKOTE, SE POVEČANO VSLED VERSKEGA ČUSTVOVANJA ZA "SVETO RUSIJO."

Poroča Walter Duranty

Pariz, Francija, 19. julija. — Presenetljiva povest o agoniji v sovjetski Rusiji je ravnokar dospela v Pariz. V velikem pšeninem okraju vzhodne centralne Rusije, ki sega od Semare ob Volgi pa do Perma, zapuša prebivalstvo svoje domove ter se umika v paničnem strahu proti zapadu, gnano od strahu pred lakoto in še bolj od globljeja strahu pred božjo jezo in osveto nad "sveto Rusijo" radi grehov in ateizma sedanjih gospodarjev Rusije.

Izjavlja se, da se je lotil val terorja nad 20.000.000 človeških bitij, kojih večina beži v velikem strahu spričo bližajoče se katastrofe. Ena sama vrsta v neki novejši brzojavki iz Moskve je dokaz, da izvaja ruska pravoslavna cerkev še vedno velik vpliv. Poročilo se je tikalo predloga, spravljenega pred centralni sovjet v Moskvi, v katerem se je zahtevalo, naj se duhovniške zaloge zapleni od strani države. Zbornica pa je zavrnila predlog, kajti ni si upala položiti svoje roke na cerkev.

Mogoče bo nekaj nevega za zapadno Evropo in Ameriko, če izvesta, da se niso boljseviki dotaknili lastninskih pravic cerkve in duhovščine, razen v velikih mestih. Zadnji poziv patriarha Tikhona iz Moskve na cerkve Amerike in Anglije razodeva resničnost lakote, ki obstoja v Rusiji. Na milijone človeških bitij se dejanski nahaja na robu smrti vsled lakote in stradanja. To je narodna nesreča v obsegu, kot je moderni svet še ni poznal, z izjemo Kitajske.

To, kar se sedaj vrši v centralni Rusiji, je ponovitev v velikanskem obsegu bega, katerega je vzpizorilo francosko kmečko prebivalstvo pred nemškimi hordami. Ceste, ki vodijo proti zapadu, so polne bednih beguncev, kojih zovovi so naloženi s pohištvom, otroci in starimi ljudmi in katere vlečejo mršavi konji in voli, katerim se je poznalo slehern rebro na telesu. Zeja z vsemi svojimi grozotami še več muke stradanja ter se čeni, da bo komaj pet odstotkov teh nesrečnih ljudi preživel to obupno potovanje.

Celo v Moskvi je zaloga živil, z onimi, ki so se ravnokar vrnili od tam, strašno omejena. Slaniki ter redok sok iz kaše, pšenice ali ovsa je edina stvar, katero je večina ljudi okusila izza spomladi.

Pokrajine, ki so bile najhujše prizadete od suše, nudijo strašno sliko. Pod nebom, ki je barve sivega jekla so polja osušena. Pojavile so se dolge, široke razpoke in prestrašeni kmetje dmevajo, ča se odpira zemlja sama, da jih požre.

Izza marca ni padle še nič dežja. Studenci in vrelci so se posušili, dokler ni bilo nič vode niti za ljudi, niti za živino.

Politični učinki založre bodo mogoče odločilni. Glasi se, da se po mika val verske navdušenosti proti Moskvi, ki bo pometel zadnje ostanke sovjetske sile pred seboj kot pleve v viharju. Edino centralno avtoriteto, ki bo še ostala v splošni anarhiji, bo izvajal Tikhon, patriarh iz Moskve, ali z drugimi besedami pravoslavna cerkev. — Glasi se, da ni cerkev na noben način monarhistična ali celo reakcionarna kot Savinkov, Kerenskij in drugi protiboljševski ruski voditelji, ki čakajo na padee sovjetov. Savinkov je dobro založen z denarjem ter na čelu močne organizacije.

Francosko - komunistični list "Humanite", katerega zastopniki so se ravnokar vrnili iz Rusije, ne skuša prikriti resnosti nevarnosti za sovjetje ter izjavlja, da se pošilja velike zaloge municije in drugega blaga na Poljsko in Romunsko v pripravi na oboroženo akcijo proti sovjetski Rusiji.

To je lahko resnično ali pa ne, vendar pa je jasno, da bo stanje anarhije, ki se bo pojavilo v Rusiji po paden boljsevikov, nudilo izvrstno priliko tako za ruske patrijote kot za pustolovce. Nobenega dvoma ni, da je francoska vlada pazno zasledovala razvoje v Rusiji in naj so potem poročila o pošiljanju vojnega materijala resnična ali ne.

Kot vedno je vogelni kamen francoske politike Nemčija in želja, da se prepreči nemško osveto je vedno priučjoča v sren francoskih diplomatov. Napori, da se uveljavijo Poljsko kot protutež proti Nemčiji v iztočni Evropi, so se izjalovili. Kaj je bolj naravno kot pričakovati, da bo francoska vlada podpirala vsako novo vlado, ki se bo pojavila v Rusiji? Niso izgubljeni bilijoni, katere hoče dobiti nazaj, temveč svojega starega in zanesljivega zaveznika.

IZVRŠENJE SMRTNE OBSODBE

MAROKANSKI FRANCOSKI VOJAK, KI JE OROPAL NEMCA, JE BIL USTRELJEN V NAVZOČNOSTI FRANCOSKIH ČET IN FRANCOSKIH IN NEMŠKIH ČASNIKARJEV.

Pariz, Francija, 19. julija. — V Mainz u so danes zjutraj francoske vojaške oblasti izvršile smrtno obsodbo nad Mohamedom Ben Ahmedom, ki je oropal nekega Nemca ter ga pretepel tako, da je pozneje umrl.

Eksekucija se je izvršila na način, ki je bil nalašč preračunan tako, da se zavrne trditve Nemecev, da smejo francoski kolonijalni vojaki brez kazni postopati z nemškimi domačini. Eksekucija se je izvršila na zrakoplovnem polju, v navzočnosti 4000 vojakov, zastopajočih oddelke vseh vojaških organizacij francoske okupacijske armade. Navzoč je bil brat žrtve ter večje število francoskih in nemških žurnalistov, neglede na župana Hoetscha in druge odličnjake iz mesta.

Deset minut po petih zjutraj je prišel obsojeni mož pred zbrani 63. polk, kateremu je pripadal, nakar je bil postavljen pred oddelek, sestavljen iz šestih francoskih in šestih marokanskih vojakov. Ni pustil, da bi mu zavezali oči ter prosil, naj ga ne privežejo na kolec. Ob peti uri in 28 minuti je dal seržant povelje za streljanje.

Ko je padel mož mrtev na tla, so čete defilirale mimo mrtvega telesa. General Schmidt, francoski vojaški guvernerv Mainz u, je nagovoril nemške žurnalistre ter jim rekel: — Gospoda, ravnokar ste videli delovanje francoske justice. —

ARGENTINA NOČE POSEDOVATI.

Buenos Aires, Argentina, 20. julija. — Argentinska vlada je napotila vladu Združenih držav, da je poslala par ostrih odklonila posredovanje med Panamo in Costorico v teritorial-

nem sporu, ki je dovedel tekom preteklega marca do javnih sovražnosti med obema deželama ter napotil vladu Združenih držav, da je poslala par ostrih odklonila posredovanje med Panamo in Costorico v teritorial-

Potni listi.

Po najnovejši odredbi belgrajske vlade dobé Jugoslovani potne liste samo tedaj, ako prinesejo s seboj kako listino iz starega kraja, da je razvidno, od kod je doma. Take listine so: Stari potni list, delavska ali vojaška knjižica, krstni list in domovnica.

Navadno pismo ne zadostuje več. Kdor tedaj nima nobene take listine, pa želi potovati v stari kraj, naj išče županstvu one občine, v katero je pristojen, po domovnico, potem bo šele mogel dobiti jugoslovanski potni list.

Nikdo naj tedaj ne pride v New York v namenu, da bi potoval v stari kraj, ako nima kako gori omenjene listine.

Frank Saksor State Bank, 62 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA"

YUGOSLAVIAN DAILY
Owned and Published by
YUGOSLAV PUBLISHING COMPANY
Incorporated in the State of New York
FRANK BARBER, President. LOUIS BENEDEK, Treasurer

Place of Business of the Corporation and Address of Above Officers:
40 Cortland Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

"Glas Naroda" izlazi vsaki dan izvanredno nedelju in praznikov.
Za celo leto v celoti \$7.00
Za pol leta \$3.50
Za mesec \$1.00
Za štiri meseca \$3.50
Za šest mesecev \$5.00
Za leto \$7.00

GLAS NARODA
(Value of the Paper)
Annual Survey of Europe, Hungary, and Balkans.
Subscription Yearly \$4.00

Advertisements on separate sheet
Special rates for advertising in this paper. Please apply to the office for rates and conditions.

GLAS NARODA
40 Cortland Street, Borough of Manhattan, New York, N. Y.
Telephone: Cortland 2774

RAZSTAVA.

Koncem meseca oktobra bo otvorjena v New Yorku jako značilna razstava. Tujezemci, na katere marsikdaj zleti kaka pikra opazka in ki se morajo v marsikaterem solnenojasnem dnevu gibati v temi, hočejo pokazati ameriški javnosti, kaj so storili za Ameriko.

Zastopane bodo menda vse narodnosti, živeče na ameriškem kontinentu, in Jugoslovani naj zavzamejo med njimi častno mesto.

Dasiravno smo neskončno majhni, lahko primeroma veliko pokažemo.

Marsikateri Amerikanci bi videl na tej razstavi Baragovo slovnico raznih indijanskih narečij. In vedel bo, da je bil ta človek Slovenec, potomec duševno najbolj razvitega dela slovanskega plemena.

Inf marsikom, ki bo gledal dela Nikole Tesle, bo jasno, da bi ne bilo na svetu toliko Edisonovih iznajdb, če bi Tesle ne bilo.

Drugi narodi se bodo z drugim ponašali. Nemci s svojim Steinmetzom, ki je najboljši električar sedanjega časa, Poljaki bodo razstavili spominke Kosiuska, Belgijci svoje čipke, češki farmerji iz Dakote svoja izboljšanja v poljedelstvu, Nizozemci stare dokumente, ki datirajo iz prvih dni razvoja te zemlje — in tako naprej — vsak bo pokazal svoje — kar je dosegel in dal.

V splošnem pa ne bo to razstava tujerodec, pač pa Amerikancev, razstava naroda, ki se je na čudežen način vtelesil iz najrazličnejših elementov v eno samo neomajno celoto.

Da bi bila razstava res vredna svojega imena "Kaj so storili tujezemci za Ameriko", bi morali zbrati vse preživele Indijance ter jih voditi od mesta do mesta, iz tovarne v tovarno, iz naprave v napravo ter jim s ponosom kazati: "Vidite, to so storili inozemci za Ameriko!"

Ker bo pa stvar malo manjšega razmaha, bodo prišle le narodnosti vpoštev.

Dvorano bodo okrasili najboljši ameriški slikarji in kiparji. Pred vzhodom v oddelek, kjer se bo kazalo, kaj so dali Jugoslovani Ameriki, naj stojita dva kipa: kip matere, katere sin je padel v svetovni vojni, in kip žene, kateri jo ubilo moža v pennsylvanski majni.

Dokumenti nasilstva.

Končno so se zganili tudi italijanski listi ter pričeli nastopati proti nezalisanemu nasilju, ki so ga zakrivali za časa zadnjih državnoborskih volitev fašisti nad našim narodom v Primorju, osobito v Istri. Prinašamo danes izvleček članka iz "Lavoratora", glasila tržaških komunistov z dne 12. junija.

Volilni boj v Pulju. Vsaka propaganda neblokovcev (pod pritiskom fašistov so osnovali vse italijanske meščanske stranke blok) je bila nemogoča. Dne 26. aprila so vdrli fašisti v sedež delavske organizacije v ulici Carducci in odnesli vse, kar jim je prišlo pod roko. Vsem prisotnim so pri tem svačili grozila z orožjem. Kar oni pred volitvami so bili po ulicah nabiti lepaki: — Kdor ne glasuje za blok, ta bo kaznovan! — Dne 14. maja so fašisti z lučanjem bomb strahovali delavski okraj Sv. Polikarpa. Na dan volitev je bil zaupnik socialistične stranke Lucicello napaden, pretepen in nato so mu bile odvzete vse glasovnice. Z volilnimi izkaznicami, ki jih občina ni razdelila, so glasovali volilci, ki so že oddali svoj glas; na ta način so glasovali odsonni in mrtvi. Tovarni avtomobili so vozili fašiste s ponarejenimi izkaznicami glasovat v Gližnjanu. Fazano in drugod. Volilci iz teh krajev pa so prihajali skrivaj volit v Pulj.

V Prementuri, Fazani, Medulinu, Pomeru, Sišanu, Gližnjanu in drugih krajih puljske okolice so morali glasovati volilci javno. — Kdor je hotel oditi v kamričo, je bil pretepen.

V Labinu so padli divjaško fašisti volilci in kmeti s samokresi in bombami in pregnali vse iz mesta. Zato je volilo od 3400 vpisanih volilcev samo 382.

V Opatiji so bile zaplenjene po vsem okraju vse socialistične glasovnice in tiskovine. Socialistični kandidat Fiorenti pa je bil strahovito pretepen. Na dan volitev so glasovali z izkaznicami, ki niso bile razdeljene, nacionalisti, ki so že volili.

Na Čresu so pretepli fašisti do krvi na ulicah in po stanovanjih zaupnike socialistične stranke, med njimi Negovetiča, Susana in Viticha. Nešteto volilcev so prisilili, da odnehajo od vsakega političnega delovanja. Groznje in pretep so bile sploh običajno sredstvo fašistov. Najhujše pa je bilo na dan volitev. Ker je bilo očividno, da je svobodna volitev onemogočena, so sklenili, da se vzdržijo volitev. Ko so fašisti to izvedeli, so navali na volilce, jih lovili po mestu in jih potem siloma vlekli na volišča, kjer so jih prisilili, da volijo z blokom Lavoratore naštevajo imena vseh, ki so bili k temu prisiljeni. Nasilje se je vršilo tako brezsrčno, da je celo predsednik komisije Baichich stavljal sam volilce v kuverto glasovnice. Imeli so celo tvornico ponarejenih dokumentov, s katerimi so volilci celo mladoletni. Da bi bil teror bolj koncentriran, je ustrela laška vlada fašistom in določila za vsa otoka eno samo volišče.

Upravičeno zato konča "Lavoratore socialista" svoj nepopoln register volilnih sepiarji in nasilstev s pozivom, da vlada razveljavi

istrske volitve, ker so popolnoma nepostavne. Poslanci, ki so bili proglašeni za izvoljene v Istri, ne predstavljajo izraza ljudske volje, — temveč nasprotno le propagandno nasilje in okrutne manjšine. Te volitve so sramota, ki jo je treba izbrisati, ker so nedostojne civilizirane države.

Tako končuje italijanski list. Njegovo sodbo moremo smatrati le za milo, ker še vse drugačna grozodejstva so vršili fašisti nad Istrani, kakor pa jih opisuje ta list. Seveda so se ta godila v prvi vrsti le z našimi ljudmi, in le primeroma neznatno nad italijanskimi socialisti.

Vseeno pa je tudi že članek "Lavoratora" dokument, ki priča vsemu svetu, kako je pogazila sicer tako hvalisana kulturna Italija najprimitivnejše človečanske pravice.

Utiski z otvoritvene seje italijanskega parlamenta.

"Il R. del Carlino" piše: Seja zbornice 11. junija, s katero se je otvorila 26. zakonodajna skupščina, je stala v znamenju treh epizod, vrednih, da se omenijo: Neudeležba nekoga dela fašistov pri ravdušeni monarhistični manifestaciji, s katero je bil sprejet kralj ob svojem vstopu v parlament; odsotnost nemških poslancev in izbrana hladnost jugoslovanskih poslancev kakor tudi veliko presenečenje zbornice ob petju fašistovske himne, ki jo je intoniral del fašistov (ne vsi) ravno v trenutku, ko sta kralj in kraljica odhajala iz avle. Oni fašisti, ki so se sicer udeležili ceremonije, ne pa tudi demonstracije kralju, so dali svojim nasprotnikom tepe priliko, da zlobno šepetajo, da so priredili ti fašisti dobro premišljeno sovražno demonstracijo proti monarhiji. Jugoslovanski poslanci, Wilfan, Lavrenčič, Podgornik in Šček so bili prisotni, toda odsotni. Mrzlo nepremični, tihi, nasprotni, niso nikdar aplavdirali, niso pokazali najmanjšega znaka življenja, niso se niti spogledali taktak, ko jim je kralj izrekel svoj pozdrav ter omenil "živo in večno rimsko tradicijo ki izliva različne udevide in različne kulture v eno enoto, katero ni nikdar podjarmljenje." Odsotnost bolezenskih poslancev pripisuje Malfatti iz Rovereta nekemu strahu pred morebitno sovražno demonstracijo s strani fašistov. Pravi, da pozna Togenburga izza zasedanja dunajskega parlamenta in da misli, da Nemei ne bodo hoteli s svojo demonstrativno odsotnostjo kompromitirati svoje stvari, ampak da se bodo spretno gibali med papisti in socialisti, da dosežejo čim večje ugodnosti za svoje pokrajine.

"Corriere d'Italia" pravi glede fašistovskega nastopa: Zbornica teh manifestacij ne sprejme z veliko prisrčnostjo in posebno simpatijo, ki bi tvorile žarišče vse fašistovske parlamentarne akcije, ake se bo nadaljevala. Upajmo, da nam te skronne opazke, ki jih beležimo kot golo kroniko, ne prinesejo kazenske ekspedicije.

"L'Epoca" poroča: Kralj se ob izhodu za trenutek ogleda, fašisti pa intonirajo s povzdignjenim glasom arditisko himno. Zbornica ostane za trenutek presenečena, nato se dvigne proti fašistom mrmanje, ki se za hip stopnjuje, pa se kmalu polze.

"Tribuna" izjavlja: — Splošno je prepričanje, da je skupina fašistov pri pevanju svoje lastne himne imela pred očmi gesto socializistov - komunistov ob otvoritvi prejšnje skupščine, ko so ti ob odhodu kralja zapeli "Bandiero rosso". Dočim je del fašistov demonstriral proti kralju, je drugi del vzhiceno aplavdiral kralju. Turinski fašistovski poslanci De Vecchi je izjavil nekemu poročevalcu, da je napravil kraljev govor jako dober vtis, da je pa kljub temu imel neke vrzeli, naprimer: Kralj je trdil, da je sedaj končno Italija dosegla svoje najkrasnejše meje, pri čemur je pozabil na Reko. — K vzkliku tržaškega poslance Giunte "Abbaso l' Austria", ko je bil poklical Giolitti Togenburga, pravi Tribuna: "Dol z Avstrijo! pozabljaš, da sedi Togenburg v italijanskem parlamentu ravno radi tega, ker je Avstrija propadla."

drugi bodo odpušteni z neznatno odpravino. Svetuje pa se vsem, da naj si poiščejo, ako le morejo, kako drugo primerno zaposlenost. Oni, ki ostanejo v italijanski službi, se ne bodo mogli nikdar smatrati za častnike kraljevske mornarice, marveč se bo vodilo posebno službeno razmerje ter bodo mogli posloovati samo v Puli in drugih istrskih krajih ter na lokalnih ladjah. Mornariško ministrstvo bo moglo tuintam napraviti kako izjemo. Šarže nad kapitana ne bodo mogli doseči.

Nazadovanje Trsta. Na sedmem pozvolu tržaškega pristanišča je bilo leta 1913 uvoženih 4.862.706 kvintalov, l. 1920 pa 1.172.431. Iz voz je znašal leta 1913 4.242.490, leta 1920 pa 424.820 kvintalov, torej desetkrat manj. — Trst postaja "vas", kakor ga je imenoval poslanec Wilfan v razgovoru z italijanskimi žurnalisti.

Nad prebivalci Kraina se hudo pritožuje glasilo fašistov, ker morejo opustiti avstrijankarstva. Pravi, da je Faidutti predstavljaval Furlanom Italijane kot čisto balkanski narod, tako da je se danes Furlanom beseda "Italijan" psovka. Fašist kliče na pomoč vlado in ji narekuje nasilstvo. — Ali bi ne bilo pametnejše, ako bi fašisti izginili in bi vlada pričela pametno ravnati s Furlani. Ali bi ne nehala potem furlanski ljubezni do Avstrije?!

Z Goriskega. V Pliskovici na Krasu je bil izvršen v otondi cerkvi vlom. Tat je odnesel zlate uhane s kipa Matere Božje in navadni medeni kehl.

Tatove, ki so okradli cerkev sv. Antona v Gorici, so dobili. Stotile niso domačini, ampak vsi reznikoli, eden je iz Milana. Pri njih so dobili za 35.000 lir vrednosti ukradenega blaga. To je organo zbirna tatinska družba.

Predilnica v Ajdovščini, kjer je delalo okoli 600 delavcev, miruje in tako so ti ljudje brez zaslužka in kruha. — Tu naj pokaže vlada

Usođa bivših avstrijskih pomorskih častnikov, sprejetih v italijansko službo. Italijansko mornariško ministrstvo je izdelalo naredbu, tičečo se nadaljnega službovanja bivših avstrijskih pomorskih oficirjev. Ki so bili sprejeti v italijansko službo po prevratu leta 1918, oziroma tičečo se njihove odpustitve. Kot kažejo italijanska poročila, ostane teh pomorskih častnikov v italijanski službi le prav malo število,

Jugoslavia irredenta.

V Marozigah v Istri drugi bodo odpušteni z neznatno odpravino. Svetuje pa se vsem, da naj si poiščejo, ako le morejo, kako drugo primerno zaposlenost. Oni, ki ostanejo v italijanski službi, se ne bodo mogli nikdar smatrati za častnike kraljevske mornarice, marveč se bo vodilo posebno službeno razmerje ter bodo mogli posloovati samo v Puli in drugih istrskih krajih ter na lokalnih ladjah. Mornariško ministrstvo bo moglo tuintam napraviti kako izjemo. Šarže nad kapitana ne bodo mogli doseči.

Če bo Ford povečal produkcijo svojih avtomobilov, bo še veliko ropotanja v tej deželi.

Čudež: Newyorška policija je po dolgem prizadevanju vseeno izsledila restavrant, v katerem ne točijo opojnih pijač.

Roža pomenja ljubezen, železo zvestobo, vijolice poniznost, biseri pa solze. Zgodnje se je bila nekje zenska zagledala v krasen biserni nakit. In res je toliko časa pretila solze, da ga ji je mož kupil.

Zivila so se pocenila. Kljub temu pa potrebuje človek močnih očal, da to pocenitev opazi.

Delavski department naznanja, da so bila živila v mesecu juniju za tri desetinke odstotka cenejša kot pa meseca maja.

Sedaj je treba le še delavcu plače znižati za deset procentov, pa bo vse kot ponavadi.

svoyo skrb za ljudstvo, katero tako rada naglašja na polna usta.

Romuni v Istri dobé romunske šole. Romuncev, takozvanih Čiribircev, je sicer samo dve vasi in so že zdavnaj pozabili romunski jezik, kajti to, kar govore med seboj, ni romunščina, pa vendar se bé svoje šole, kakor s posebnim pondarkom poročajo italijanski listi. Jugoslovenov je na tistev in tisoče, tem pa zapira "rešiteljica" Italija njihove šole, ki jih jim je dala mačeha Avstrija!

Obzojen, ker se je boril proti fašistom. Pred okrožno sodnijo v Puli se je vršila razprava proti 29letnemu Josip Gerzetiču, ki je bil obtožen, da je streljal z revolverjem in hujskal svoje sovaščane proti fašistom iz Pazina, ki so prišli v okolico delat za volitve. Prišlo je

ljo, da je ležal navnetju črev in želodeca ter da se spominja le, da so ga kake 2 uri pred smrtjo svoje žene vprašali, ali hoče imeti otroka ali ženo. K temu izjavlja Marija Bajc, da se je dr. Balliano izrazil z besedami: "Questo mi spaurisce." Ko sem ga vprašala, zakaj, mi je odgovoril: "Ma perché questa gente prende marito, perché questa gente si sposa, che è troppo bassa, troppo piccola. Med operacijo se je še dr. Balliano izrazil z besedami: "Adesso bisogna tagliare la corda della vita." Rekel je tudi, da če izreže otroka iz matere, ne bo živela pol ure, kar je bilo tudi resnica, ker je porodnica umrla ob 4. popoldne Antonija Križman kot okrajna babica k temu še izpove, da je prepričana, da je smrti porodnice Marije Simšič kriv le dr. Balliano, ker ni izvrševal operacije kakor je treba. Za ta krivolojni čin je računal dr. Balliano, ki je bil pred vojno profesor na vseničilišču v Bologni in med vojno colonello-zdravnik, 350 lir! Postojnski okraj komaj pričakuje, da bi se odločil kateri domači zdravnikov priiti v Postojno, da bo vsaj nadomestil dr. Vaška, ki je bil 12 let bolnikom z vso požrtvovalnostjo pokleka in v vsakem oziru na roko, a je odšel lani na Češko. Tudi javna bolnica v Postojni tuguje po dr. Vašku, ker nima nobenega zdravnika, ki bi se za bolnike kaj pobrigal.

Angleška politika na Balkanu. "Echo de Bulgarie" priobčuje razgovor urednika z odličnim angleškim politikom, iz katerega posemamo: Angleška politika na Bliznjem vzhodu je zelo enostavna. Stremi samo za vzdrževanjem miru na Balkanu na podlagi mirovnihih pogojev. Anglija se ne namera v direktno vmešavati v spore — balkanskih držav, toda vse dogodke na Balkanu jako pazljivo motri. Kot primer angleške pazljivosti naj služi zadnji incident med Bolgarijo in Jugoslavijo, ko se je razširila vest o neki napetosti med obema državama. Ko se je doznalo da namerava zasedi Jugoslavija nekatere dele Bolgarije pod pretevo sankcij, je Anglija takoj napravila uradni korake v Beogradu da ne bo odobrila niti enega neprijateljskega koraka proti Bolgarom v nikaki obliki. — Kakor je splošno znano, je predsednik bolgarske vlade velik anglofil in zato je treba zasledovati njegovo politiko z veliko pozornostjo.

POSNEMAJMO! Mesto venca na grob nepozabnega Antona Burgarja je daroval g. Ignac Starin z družino v Brooklynu, N. Y., \$25 za sirotke "Mladinskih domov" v stari domovini v roke g. dr. Srečko Zamjenca. — Tako je prav! To je v duhu blagopokojnega, ki ga je bila sama ljubezen do bližnjega. Ne z rožami, ki uvenejo, proslavimo rajne z dobrimi in plemenitimi deli, posebno še v prid ubogi zapuščenim deci v starem kraju, spomin naših umrlih!

ADVERTISEMENTS. ZAČIMBE, ŽELIŠČA IN NAJRAZNOVISTNEJŠA DOMAČA ZDRAVILA. Katera priporoča magr. Knežič, imam vedno v zalogi. Pišite po brezplačni cenik. MATH. PEZDIR. P. O. Box 772, City Hall Station, New York City.

Peter Zgaga

Neki downtownski rojak je pretepel Italjanko, ki mu ni hotela dati vina. Za svoj junaški čin je dobil tako plačilo, da sedaj črno gleda.

V Ameriki je prohibicija, ki vi no preprečuje. Če ga rojak ne more dobiti, naj se pritoži v Washington, ne pa pri Italjankah.

Amerikanci imajo veliko praznikov: Zahvalni dan, Dan neodvisnosti, Delavski praznik, Spominski dan itd.

Sedaj hočejo praznovati še dan razoroženja. Ta praznik bo baje padel na 1. aprilia.

Pred kratkim so v New Yorku obsodili sedemdeset let starega moža, ker je imel tri žene.

Starost pa res ne obvaruje človeka pred neumnostjo.

David Lloyd George bo prišel v Ameriko. Bg ve, če bo to David s harfo ali David s fračo?

Najslabša vrata v hiši najbolj škripljejo.

O, časi so se zadaj čes strahovito izboljšali. Čevlje, ki so vredni dva dolarja, se lahko zdaj že za osem dolarjev kupi.

Kongres je poslal premogarskim baronom silna svarila, ki so se pa vsa stopila v sedanji neznosni vročini.

Carpentier je še vedno ves neumen za "prizefight". Najbrže mu je dosti več za "prize" kot pa za "fight".

Reformatorni po marsikaterih mestih zahtevajo, naj bodo kaznovane vse ženske in dekleta, katerih krila se začno devet inčev nad petami. Po njihovem mnenju je morala prekratka, če so krila prekratka, ženske pa hočejo glede morale hlače nositi. Namesto, da bi privoščili kratkemu krilu dolgo življenje, hočejo, da bi vsled svoje kratkosti v kratkem izginilo. Na pomanjkanje snovi, iz katerih se delajo kratka krila sploh ne pomislijo, pač jim pa da kratko krilo dovolj snovi za licemersko ogorčenost.

Če bo Ford povečal produkcijo svojih avtomobilov, bo še veliko ropotanja v tej deželi.

Čudež: Newyorška policija je po dolgem prizadevanju vseeno izsledila restavrant, v katerem ne točijo opojnih pijač.

Roža pomenja ljubezen, železo zvestobo, vijolice poniznost, biseri pa solze. Zgodnje se je bila nekje zenska zagledala v krasen biserni nakit. In res je toliko časa pretila solze, da ga ji je mož kupil.

Zivila so se pocenila. Kljub temu pa potrebuje človek močnih očal, da to pocenitev opazi.

Delavski department naznanja, da so bila živila v mesecu juniju za tri desetinke odstotka cenejša kot pa meseca maja.

Sedaj je treba le še delavcu plače znižati za deset procentov, pa bo vse kot ponavadi.

svoyo skrb za ljudstvo, katero tako rada naglašja na polna usta.

Romuni v Istri dobé romunske šole. Romuncev, takozvanih Čiribircev, je sicer samo dve vasi in so že zdavnaj pozabili romunski jezik, kajti to, kar govore med seboj, ni romunščina, pa vendar se bé svoje šole, kakor s posebnim pondarkom poročajo italijanski listi. Jugoslovenov je na tistev in tisoče, tem pa zapira "rešiteljica" Italija njihove šole, ki jih jim je dala mačeha Avstrija!

Obzojen, ker se je boril proti fašistom. Pred okrožno sodnijo v Puli se je vršila razprava proti 29letnemu Josip Gerzetiču, ki je bil obtožen, da je streljal z revolverjem in hujskal svoje sovaščane proti fašistom iz Pazina, ki so prišli v okolico delat za volitve. Prišlo je

Nov položaj na Reki. V rimski "Tribuni" od 20. junija poroča italijanski časnikar Chittaro, da je nastal na Reki nov položaj. Iztreženje je zavladovalo. Rečani so izprevideli, da ni v škodo Reke, če pride Baroš pod Jugoslavijo.

Da ne propade trgovina Reke, je treba Jugoslavijo pritegniti k Reki. Ako ima ona pristan Baroš, je s tem na Reko navezana in reška trgovina je zasigurana. Ako pa nima Jugoslavija na Reki ničesar tudi luke Baroš ne, p. tem pa je zelo verjetno, da zgradi Jugoslavija na svojem ozemlju novo pristanišče, ki odvzame Reki vso trgovino. Zato je v interesu Reke, da dobi Jugoslavija Baroš in da ne pride pod Reko, kakor bi hoteli nekateri prenapeteži.

"Corriere della Sera" od 19. junija priobčuje članek reške "Vedette d'Italia", ki konča s trezno sodbo, da ne preostane Rečanem, sedaj ko sta Baro in Delta definitivno prisojena Jugoslaviji, — drugo, kot da se sprizanjijo s posledicami rapalske pogodbe. Treba je živeti in zavreči vse sentimentalnosti. Zakaj bi dalje trpeli lakoto? Italijani so se popolnoma sprizanjili z novim položajem na Reki, n na nas je sedaj, da se z novim položajem seznanimo tudi mi.

Priobčujemo iztreženje Rečanov, ki ga tudi mi ne bi smeli prezreti, ker drugače bi se moglo zgoditi, da bomo opeharjeni pri trgovski pogodbi, ki mora nastati, kadar pride uprava Baroša v naše roke.

bilo do spopada in fašisti so takrat v hrvatski vasi razbili vse, kar so našli v šoli in v gostilni nekoga Hrvata. Gerzetiča je branil odvetnik dr. Quarantotto, ki je povedal v sodni dvorani navzočim fašistom nekaj bridkih resnic v obraz, nakar so fašisti zadivljali tako, da je moral sodni dvor ukazati, da se odstranijo iz dvorane. Ko so odšli, je sledila razsodba. Gerzetič je obsojen na 6 tednov ječe, gospodje fašisti, ki so divjali po hrvatski vasi, napravili škodo, pretepli ljudi in streljali z revolverji, hodijo pa nekaznovani okoli. Živela italijanska pravica!

Kje je kultura? Brez komentarja priobčujemo italijansko poročilo o Šibeniku potem, ko so vkorakale jugoslovenske čete. Glasi se takole: "Šibenik, 16. junija. Demonstracije, ki so se priredile ob priliki izpraznjenja mesta, so trajale do večeraj zjutraj. Vlada največji red, prebivalstvo se ponaša zelo mirno. Nobenega incidenta ni bilo v škodo Italijanov, ki so ostali v Šibeniku. Naši pomorski oficirji se gibljejo prosto v mestu. ("Era Nuova" od 17. junija.)

Laška zdravniška umetnost. Naši rojaki v neosvojenem ozemlju so sočutja vredni tudi stališča javnega zdravstva. Laški zdravniki so šušmarji. Na splošno zahtevo prebivalstva v Studnem pri Postvjni se je dne 14. junija istotam uradno ugotovil sledeči usodopolni dogodilje, ki ga je zakrivil italijanski zdravnik dr. Balliano iz Postojne ob porodu 30letne posestnice Marije Simšičeve iz Studenske št. 36. Antonija Križman, okrajna babica, na poziv, naj se izjavi glede poroda, oziroma smrti in porodu pokojne Marije Simšič, hčere Jakoba Simšič, in Marije Kobal, rojene leta 1891, žene Josipa, Studene 36, je izjavila sledeče: Dne 30. aprila t. l. okoli 10. zjutraj sem bila pozvana k pokojni kot babica. Takoj ob prihodu sem doznala, da za porod Marija Simšič še ni bila pripravljena. Ostala sem pa vendarle pri pokojni. Okoli 3. popoldne v soboto je prišel plodovna voda, nakar se je porod zaprl, ker pokojnica ni še imela pravihnih popadkov. Okoli polnoči v nedeljo so se pokazali pravilni porodniški popadki. Okoli 5. zjutraj v ponedeljek sem opazila, da se je otrok dobro pomaknil. Okoli 6. zjutraj na zahtevo pokojnice, ne na zahtevo moje osebe, odšli po zdravnika. Na moj nasvet in to radi tega, ker sem že bila pri porodu v Gorenjah pri Ivri Magajna, sam navstoval, naj se informirajo v Postojni o kakem drugem zdravniku in naj, če je mogoče, ne kličejo dr. Balliano. Okoli 9. zjutraj v ponedeljek je prišel zdravnik dr. Balliano. Ko je prispel, sem se za hip odstranila. Ko sem se vrnila, je dr. Balliano zahteval kako kljukv, poleg nekjih svojih instrumentov, katere je imel pri sebi. Jaz kot okrajna babica sem imela vse svoje instrumente pri sebi. Razen svojih instrumentov je rabil pri svojem delu en kuhinjski nož ter eno jedilno žlico, katero je sam zvil ter se je pri njegovem delu zlomila. Pri vsem delu je bil pa dr. Balliano grozno nervozen ter mu je postalo trikrat slabo, tako da se je moral vleči poleg porodnice in prenehati z operacijo. Svojo izjavo potrdim v slučaju potrebe s prisego. Marija Bajc izjavlja, da je bila skoro ves čas zraven kot pomočnica in kot tolmač dr. Balliano, kar tudi v slučaju potrebe s prisego izjavo babice potrdim. Mož pokojne Jožef Simšič izjav-

GLASILO JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

VSTANOVLJENA LETA 1898.

GLAVNI URAD ELY MINN.

INKORPORIRANA LETA 1900.

Glavni odbor:
 Predsednik: **HUDOLF PERDAN**, 938 E. 185th St., Cleveland, O.
 Podpredsednik: **LOUIS BALANT**, Box 104, Pearl Avenue, Lorain, O.
 Tajnik: **JOSEPH FISHLER**, Ely, Minn.
 Blagajnik: **GEO. L. BROZICH**, Ely, Minn.
 Blagajnik neplaćenih smrtnina: **JOHN MOVERN**, 234 N. 2nd Ave., W. Duluth, Minn.

Vrhovni odbor:
 Dr. **JOS. V. GRAHEK**, 645 E. Ohio St., N. E. Pittsburgh, Pa.

Nadoborni odbor:
MAX KERŽIŠNIK, Box 874, Rock Springs, Wyo.
MOHOB MLADIČ, 2003 So. Lawdale Ave., Chicago, Ill.
FRANK ŠKRABEC, 4822 Washington St., Denver, Colo.

Parolni odbor:
LEONARD SLARODNIK, Box 480, Ely, Minn.
GREGOR J. PORENTA, Box 176, Black Diamond, Wash.
FRANK ZORICE, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.

Školski odbor:
VALENTIN PIRCO, 519 Meadow Ave., Rockdale, Ill.
PAULINE ERMENO, 539 — 3rd Street, La Salle, Ill.
JOSEF STERLE, 404 E. Mesa Avenue, Pueblo, Colo.
ANTON CELARCO, 706 Market Street, Waukegan, Ill.

Jednotino uradno glasilo: "GLAS NARODA".

Vse stvari, tiskajoče se uradnih zadev kakor tudi denarne poljišnje naj se pošiljajo na glavnega tajnika. Vse pritožbe naj se pošiljajo na predsednika porotnega odbora. Prošnje za sprejemanje novih članov in bolniška sprave naj se pošiljajo na vrhovnega zdravnika.

Jugoslovenska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovanom za obilen pristojev. Kdor želi postati član te organizacije, naj se oglasi tajniku bližnjega društva J. S. K. J. Za ustanovitev novih društev se pa obrne na gl. tajnika. Novo društvo se lahko ustanovi s 8 člani ali članicami.

60. Martin Govednik, Box 307, Chisholm, Minn.
61. John Pezdire, 343 N. River St. Reading, Pa.
62. Peter Klobochur, Box 32, Baltic, Mich.
63. John Kren, 605 Chicago St. Joliet, Ill.
64. Andrew Matko, Box 1203, Monessen, Pa.
65. Frank Erpič, Box 301, Thomas, W. Va.
66. John Zvezich, 1951 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
67. Frank Rupert, 690 E. 159th St. Collinwood, O.
68. John Eržen, Taylor, Wash.
69. John Koprivšek, Box 214, Meadow Lands, Pa.
70. John Koblar, Box 225, Oregon City, Ore.
71. Louis Fink, R. F. D. 7, Box 41, Greensburg, Pa.
72. Jacob Evans, 611 W. 2nd St. Salida, Colo.
73. Martin Jurkas, 545 Aurora Ave., Aurora, Ill.
74. Matt Karečić, 1011 Lincoln Ave., Trinidad, Colo.
75. John Petrich, Box 238, Aurora, Minn.
76. Dominik Sadar, Box 252, Midvale, Utah.
77. Michael Graborjan, 2834 Lyon St. St. Louis, Mo.
78. George Zobeč, Box 14, Klein, Mont.
79. Karl Strniša, 114 Miller St. Gowanda, N. Y.
80. Valentine Orehek, 183 Majer St., Brooklyn, N. Y.
81. John Shtetina, 800 Moen Ave., Rockdale, Ill.
82. Anton Kobal, 1022 Jackson St. North Chicago, Ill.
83. Frank Podmilščak, Box 222, Moon Run, Pa.
84. John Kalcič, Box 61, Lowesville, W. Va.
85. Frank Wodenik, Box 45, Strong, Colo.
86. Anna Pierce, 686 E. 157th St. Cleveland, O.
87. Joseph Blish, 1944 W. 22nd Place, Chicago, Ill.
88. John Malarič, 1600 E. 2nd St. Butte, Mont.
89. Leopold Jersin, Box 487, Davis, W. Va.
90. Frank Lovran, 310½ W. 4th St. Duluth, Minn.
91. Anton Nagode, Box 2½ Avon Park. Girard, O.
92. Anton Lunder, Box 151, Keewatin, Minn.
93. Frank Bojtz, Box 112, McKinley, Minn.
94. Math Jamnik, 525 W. 2nd St. Leadville, Colo.
95. Anton Kochevar, Box 423, Hibbing, Minn.
96. John Grahek, Box 609, Ely, Minn.
97. Alexander Skerlj, Box 256, Export, Pa.
98. John Shank, Box 14, Sartell, Minn.
99. Stefan Jengiech, Box 238, Cokedale, Colo.
100. Gertrude Mlakar, 140 Bural St. Aurora, Ill.
101. Mary Koschak, Box 307, Ely, Minn.
102. Jernej Intihar, Box 12, Dodson, Md.
103. Frank Farenchak, Box 122, Homer City, Pa.
104. John Merhar, Box 294, Ironton, Minn.
105. Pauline Ermene, 539 — 3rd St. La Salle, Ill.
106. John Telban, Box 174, Iselin, Pa.
107. Joseph Glass, Box 48, New Derry, Pa.
108. Frank S. Germ, 82 N. 11th St. Kenmore, O.
109. Anton Chernik, 9721 McCuen St., New Duluth, Minn.
110. Frances Koschak, Box 920, Ely, Minnesota.
111. Ignac Benšček, Box 412, DePue, Ill.
112. John Ponikvar, 3309 — 4th Ave., N. Great Falls, Mont.
113. Leo Karnicnik, Box 175, Euclid, Ohio.
114. Frances Luzar, General Delivery, Gilbert, Minn.

gleda moje knjige oziroma društvene račune. On je to tudi storil dne 8. maja t. l. in naredil poročilo, da jih je našel v popolnem redu.

Časi, ko se je pri društvu zmerjalo z raznimi imeni, so minuli, in M. Železnikar bi to moral vedeti. Da ne bo pa kakega zavijanja, naj M. Železnikar dokaže natanke svoto, za katero sem koga ogoljufal in tudi osebo in čas. Lahko bi tudi vedel, da jaz ne bom šel okoli uradnikov vseh slovenskih društev v našem mestu, predno bom kakega rojaka povabil, naj pristopi v naše društvo ter vprašal omenjene uradnike, ako niso že oni prej nagovarjali tega ali onega rojaka za pristop k njim in kaj je oni ali ta rojak na to odgovoril ali obljubil. Vsak ve sam, kam ima pristopiti, če se pa zadnji trenutek morebiti premisli, mi tudi ne moremo braniti, ne mi, ne vi. Mene je članstvo društva sv. Martina zvolilo zato, da delam v karist društva, da pridobivam nove člane in da vodim kot tajnik pravične društvene račune, kar delam po svoji moči. Jednota tudi ni zato sklenila plačevati organizatorjem nagrade za nove člane, da ne bi pridobivali novih članov, ampak zato, da bi jih in da bi več članov pristopilo v Jednoto, kot pa prej, ko ni še bilo nagrade in organizatorjev. Zato naša Jednota lepo napreduje, čeravno v veliko jezo vam. Sploh se meni čudno zdi, kako morete obenem želiti združenje naše Jednote s SNPJ., ko pa ravno vi od SNPJ. vpijete, da je naša Jednota blizu groba. SNPJ. je kot vsaka druga podpornica organizacija kot taka dobra, ker podpira nesrečne člane in članice, pripetilo pa se je in se še godi, da so uradniki ene ali druge Jednote pozabili, kaj je namen take organizacije in vpeljali v Jednoto politiko oziroma se zavzemali za gotovo politično prepričanje. Po mojem prepričanju tako ni prav in to pa omenjam zato, ker se je želelo našo Jednoto združiti oziroma pridružiti Jednotam, ki vodijo tako politično prepričanje oziroma ga zagovarjajo po svojih glasilih. Naša Jednota je nepristranska in kot taka ima prihodnost ne glede na vsa prerokovanja Martinova.

Anton Okoliš, tajnik in organizator društva sv. Martina št. 44 JSKJ. v Barbertonu, Ohio.

kaže, da društvo ni samo za to, da se dobi od njega podpora in smrtina, ampak da pomaga tudi svojim bratstvom na razne načine tudi tolažiti in izkazati sočutje napram žalostni družini umrlega oziroma njegovim sorodnikom.

A. Okoliš, tajnik.

VABILO NA VESELICO.
 Društvo sv. Jožefa št. 53 J. S. K. Jednote v Little Falls, N. Y., priredi dne 23. julija veselico, na katero vljudno vabimo vsa slovenska društva, kakor tudi vse posameznike, da nas izvolite posetiti na imenovini dan. Začetek veselice ob 6. uri zvečer. K obilni vdeležbi vabi Odbor.

(20-22-7)

Iz urada glavnega tajnika J. S. K. J.

Ases. št. 276. Mesec Julij 1921.

Poročilo umrlih članov in članic, katerih posmrtnine so bile nakazane tekom meseca junija 1921.

Umrli brat, Joseph Lešnjak, cert. št. 344, član društva Sv. Alojzija, št. 19, Lorain, Ohio. Umril dne 14. maja 1921. Vzrok smrti: krolična želodčna bolezen. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 12. marca 1905.

Umrli brat, Henry Milich, cert. št. 20741, t. 20741, član društva Sv. Jurija Vitezi, št. 49, Kansas City, Kans. Umril dne 22. maja 1921. Vzrok smrti: vnetje jeter in ledvic. Zavarovan je bil za \$1000.00. Pristopil k Jednoti dne 21. oktobra 1920.

Umrli sestra, Mary Jakic, cert. št. 9041, članica društva Sv. Jožefa, št. 30, Chisholm, Minn. Umrila dne 19. aprila 1921. Vzrok smrti: jetika. Zavarovana je bila za \$500.00. Pristopila k Jednoti dne 1. januarja 1906.

Tekom meseca junija se je izplačalo kakor sledi:
 Za posmrtnine članov in članic \$2,500.00
 Za bol. podporo, operacije, odškodnine in odpravnino \$6,271.33

Skupaj....\$8,771.33

Z bratskim pozdravom
 Joseph Pishler gl. tajnik.

Imena in naslovi krajevnih organizatorjev J. S. K. J.

Prva številka znači številko društva, potem je ime in naslov.

1. Joseph A. Mertel, Box 278, Ely, Minn.
2. Frank Erechull, Jr., Box 271, Ely, Minn.
3. John Pelko, 1216 — 7th St., La Salle, Ill.
4. John Demshar, Box 237, Burdine, Pa.
5. John Dragovan, Box 663, Soudan, Minn.
6. Matt Ostanek, 1637 E. 29th St. Lorain, O.
9. John D. Zunic, 4098 E. Cone St. Calumet, Mich.
11. Michael Mravenec, 1454 So. 17th St. Omaha, Neb.
12. Vincenc Arh, 1 Rickenbach St. N. S. Pittsburgh, Pa.
13. Frank Zabkar, Box 104, Hostetter, Pa.
14. Michael Nemanich, Box 157, Crockett, Cal.
15. Philip Sterle, 738 Moffat Ave., Pueblo, Colo.
18. Louis Taucher, Box 835, Rock Springs, Wyo.
19. John Kumse, 1735 E. 33rd St. Lorain, O.
20. Louis Vesel, Box 592, Gilbert, Minn.
21. Joseph Shraj, 4732 Sherman St. Denver, Colo.
22. Anthony Motz, 9641 Ave. M. So. Chizago, Ill.
23. Louis Govže, 613 Adams Ave. Eveleth, Minn.
26. Joseph Pogačar, 5307 Berlin Alley, Pittsburgh, Pa.
27. Z. A. Arko, Box 172, Diamondville, Wyo.
28. John Jamšek, Box 126, Sublet, Wyo.
29. Louis Tolar, Box 242, Imperial, Pa.
30. Frank Pucelj, 223 W. Poplar St. Chisholm, Minn.
31. Martin Hudale, 1615 Ridge Ave., Braddock, Pa.
32. G. J. Parenta, Box 176, Black Diamond, Wash.
33. Frank Schifrar, Box 122, Unity, Pa.
35. Andrew Malovrh, Box 151, Lloydell, Pa.
35. John Brezovec, Box 126, Conemangh, Pa.
37. Frank Zorich, 6217 St. Clair Ave., Cleveland, O.
38. Ivan Culig, 1217 Abriendo Ave., Pueblo, Colo.
39. Anton Cop, Box 440, Roslyn, Wash.
40. Anton Kosoglav, Box 144, Claridge, Pa.
41. Anton Brelich, 477 E. Martin St. East Palestine, O.
42. Pribož Knafele, 1102 Bohmen Ave., Pueblo, Colo.
43. Frank Percich, Box 327, East Helena, Mont.
44. Anton Okoliš, 218 Liberty Ave., Barberton, O.
45. Lucis Kamlanc, 732 N. Varman Ave., Indianapolis, Ind.
47. Frank Lovshin, Box 379, Aspen, Colo.
49. Frank Kovich, 214 North 5th St. Kansas City, Kans.
50. Jakob Slabič, 242 Hopkins St., Brooklyn, N. Y.
51. Joseph Kastelic, R. F. D. 7, Box 26, Murray, Utah.
52. Louis Kozlevar, Box 969, West Mineral, Kans.
53. Frank Dobnik, 29 Danube St. Little Falls, N. Y.
54. Joseph Smolz, 114 West Sellers St. Hibbing, Minn.
55. Martin Prnh, Box 87, Lemont Furnace, Pa.
57. Joe Martinsek, Box 125, Export, Pa.
58. Ludvig Champs, Washoe, Mont.

Protest.

Na redni mesečni seji dne 17. julija 1921 društva sv. Alojzija št. 36 JSKJ. v Conemaugh, Pa., se je vzelo v pretres nesramni napad od strani Glasa Naroda na naše društvo oziroma članstvo, od katerega Glas Naroda vedno žanje lepi dobček, za to uslugo je pa prav po farizejsko po nas, nazivlja nas slabice, kričaje, papagaje, žlaha Kristanova itd., samo člani ne.

1. Vprašamo g. pri Glasu Naroda, kdaj je društvo št. 36 kričalo in udrihalo, da hoče izpodrinuti glavne odbornike ali čuvaje, kakor jih Glas Naroda nazivlja?

2. Dokažemo od Glasa Naroda, da dokaže papagajstvo našega društva oziroma članstva.

3. Glas Naroda naj dokaže, v kakšnem Kristanovem sosedstvu je društvo št. 36 oziroma članstvo.

Ko je društvo št. 36 stavilo inicijativni predlog, ga je iz imenena, da koristi Jednoti in nje članstvu, ne pa iz namena, da ji hoče škodovati, kakor je Glas Naroda omenil. Omenjeno društvo ni nikdar diktiralo gl. tajniku, kako da naj bo obleden, ker to je njegova osebna stvar, lačen pa, mislimo, da mu tudi ni treba biti, ker gospodari Jednote vedno zadostno plačujejo svoje delavece.

Društvo št. 36 pa svetuje Glasu Naroda, da naj se ne vtika v društvene zadeve, katere mu sploh ne grejo nič mar. Glas Naroda ima samo za priobčiti poslano mu Jednotine in društvene zadeve ter mu svetujemo, da se v bodoče ne vtika v pravilno objavljene društvene zadeve.

Soglasno sprejeto na redni mesečni seji, da se objavi v uradnem glasilu.

Za društvo sv. Alojzija št. 36 JSKJ.:
 Predsednik John Rovanašek.
 Tajnik John Brezovec.
 Blagajnik Joseph Turk.
 Zapisnikar Blas Brezovšek.

Dopisi.

Brooklyn, N. Y.
 Cenjenemu članstvu društva sv. Petra št. 50 JSKJ. v Brooklynu in drugim Slovincem naznanjam, da smo izgubili našega sobrata Antona Burgarja. Rojen je bil 6. januarja 1870 ter je nahitro umrl 7. julija 1921. Bil je član 9 let in 10 mesecev. Zavarovan je bil za \$1000. Izkazali smo mu zares lepo čast in ga spremili do groba. Ne bodi nam pozabljen, dragi sobrat! Tudi društvo te ne bo pozabilo. Naše društvo daruje za pokojnega Antona Burgarja 8 svetih maš. Bog mu daj večni mir in pokoj, večna luč naj mu sveti, naj v miru počiva!

Jakob Slabič, tajnik.

Barberton, Ohio.
 Danes imam za poročati žalostno vest. Dne 30. junija se je pri padcu s česnje smrtno ponosročil naš sobrat Frank Debevec, član društva sv. Martina št. 44 JSKJ. V društvu je bil 6 let in tekom te dobe je bil večkrat v več uradih društva. Pokojni je bil mož poštenjak in odkritega značaja ter vedno pripravljeno pomagati vsakemu. Tako velikega pogreba, kot ga je imel pokojni, menda ni bil deležen še noben Slovenec v naši nasebini, kar je gotovo znamenje, kako je bil priljubljen. Pri tej priliki sem slišal sledeče od več ljudi: "Ja, glejte, res je dobro biti v društvu. Kako lepo je in tolažilno za sorodnike, ko vidijo, kako ga pridejo poslednjikrat obiskati njegovi sobratje in ga spreminjajo na poslednji poti" itd. Da, ob taki-le priliki se posebno po-

Naznanila.

Collinwood-Cleveland, Ohio.
 Cenjeni sobratje in sestre društva sv. Janeza Krstnika št. 71 JSKJ. Dasi imamo velike težkoče pri društvu, posebno pri plačevanju naših mesečnih donoskov, moramo biti od sedaj za naprej malo bolj mlajrivi. Vsak posameznik član dobro ve, da se mora denar ob pravem času poslati na Jednoto. Do 25. v mesecu je zadnji čas. Veliko je takih, ki bi lahko plačali pred 25. v mesecu, pa nalašč čakajo do zadnjega dneva. Marsikateri pravi: saj imam čas do zadnjega dneva v mesecu. Toda tak se moti, kajti član, če je suspendiran v tem času, ne dobi bolniške podpore za dobo 30 dni. Jaz mislim, da je vsak dobil društvena pravila in da jih lahko vsak prebere, da bo vedel, kako se ima ravnati. Mislim, da jih je še dosti, ki jih niso videli znotraj. Oni, ki se nič ne potrudijo za korist društva, misli, da ni nič branja notri, pa ga je dosti, le malo si oglejte. Dragi bratje in sestre, za naprej bom vam dal še lepo priliko za assessment plačati. Jaz bom 20. v mesecu od 7. do 8. ure zvečer v Slovenskem Domu, da si vsaki lahko plača, po dvajsetem in pred dvajsetim pa na dom tajnika številka 13700 Aspinwall Ave. Toliko v pojasnilo.

Z bratskim pozdravom
 John Pečnik, tajnik.
 Ely, Minn.

Naznanjam članom društva sv. Sreca Jezusa št. 2 JSKJ., da sem bil izvoljen na zadnji redni seji tajnikom tega društva, ker je prejšnji tajnik resigniral. V sled tega opozarjam vse člane, da se obračate v vseh društvenih zadevah na moj naslov. Posebno opozarjam oddaljene člane, ki pošiljajo assessment po pošti, da naslovijo vsa pisma name.

Joseph Kolenz,
 Box 737, Ely, Minn.

RAČUN med društvi in Jednoto

za mesec junij 1921.

Štev. društ.	Dohodki.	Izdatki.
1	535.02	\$ 240.03
2	459.81	118.60
3	158.38	33.00
4	133.02	
5	177.40	53.00
6	137.25	15.00
9	512.54	507.00
11		
12	206.69	94.00
13	197.91	
14	92.00	
15		17.00
16	229.47	68.00
18	488.39	1253.00
19	320.38	290.00
20	284.87	46.00
21	210.66	386.00
22	192.07	223.87
25	411.69	102.00
26	223.87	45.00
27	110.53	
28	71.83	
29	215.28	45.00
30	447.50	507.00
31	230.20	48.00
32		20.00
33	228.12	33.00
35	174.23	147.00
36	546.12	141.00
37		170.00
38		
39	282.98	538.33
40	261.12	74.00
41	79.13	16.00
42	231.01	12.00
43	103.79	
44	196.20	
45	352.25	83.00
47	160.58	
49	220.18	1032.00
50	106.16	
51	60.92	
52	170.03	53.00
53	285.29	123.00
54	77.65	
55		74.00
57	134.42	56.00
58	172.57	49.00
60	107.82	25.00
61	141.74	18.00
64	54.69	
66	189.55	
68	123.54	35.00
69	91.81	86.00
70	164.01	35.00
71	290.24	40.00
72	49.25	
75	160.95	372.00
76	81.19	38.00
77	153.24	8.00
78		
79	40.61	41.00
81	87.26	40.00
82		
83	40.27	
84	159.02	
85	280.56	
86	82.58	105.00
87	81.31	120.00
88	143.98	181.00
89	148.63	
90		24.00
92	100.00	35.00
94	206.66	
99	102.51	
100	51.01	
101	109.37	140.00
103	171.55	
104	82.29	
105	125.55	112.00
106	95.59	
107	34.67	
108	113.63	55.00
109	59.28	90.00
110	258.95	48.00
111	107.32	
112	58.75	104.00
114	366.46	145.00
116	119.53	
117	50.76	
118	33.79	15.00
119	42.89	121.00
120	122.57	
121	53.67	
122	239.19	44.00
123	55.58	
124	79.77	70.00
125	103.31	29.00
126	54.11	
127	54.59	
128	145.02	
129	88.75	436.00
130	29.29	13.00
131	42.34	
132	66.74	20.00
133	69.70	
134	27.12	
135	61.23	
22 Za maj	190.00	
37 Za maj	913.43	
92 Za maj	100.00	
Skupaj	\$17448.17	\$8771.33

Joseph Pishler, gl. tajnik.

RAČUN MLADINSKEGA ODDDELKA

za mesec junij 1921.

Štev. društ.	Dobrodt.	Izdatki.
1	\$ 31.05	\$
2	12.00	
3	2.46	
4	3.00	
5	.90	
6	5.12	
7	2.25	
8	3.30	
9	10.65	
10	13.45	
11	16.85	428.00
12	11.10	
13	10.05	
14	8.10	
15	2.79	
16	8.70	
17	.75	
18	.45	
19	16.50	
20	6.50	
21	4.30	
22		
23	7.65	
24	3.90	
25	24.75	
26		
27	14.10	
28	10.25	
29	4.08	
30	1.75	
31	1.20	
32	22.63	
33	6.75	
34	.60	
35	2.80	
36		
37	8.05	
38	4.85	
39	1.50	
40	11.65	
41	.15	
42	4.50	
43	7.65	
44	1.65	
45	7.05	
46	5.20	
47	6.80	
48	3.45	
49	1.35	
50	2.55	
51	2.70	
52		
53	6.00	
54	5.55	
55	1.05	
56	.45	
57	14.25	
58	8.25	
59	3.00	
60	4.15	
61	2.55	
62	3.00	
63	7.90	
64	.50	
65	10.50	
66	14.35	
67	8.55	
68	2.85	
69	1.00	
70	3.75	
71	11.90	
72	1.65	
73	3.15	
74	2.90	
75	3.00	430.00
76	4.20	
77	2.55	
78	6.00	
79	27.75	
80		
81		
82		
83		
84		
85		
86		
87		
88		
89		
90		
91		
92		
93		
94		
95		
96		
97		
98		
99		
100		
101		
102		
103		
104		
105		
106		
107		
108		
109		
110		
111		
112		
113		
114		
115		
116		
117		
118		
119		
120		
121		
122		
123		
124		
125		
126		
127		
128		
129		
130		
131		
132		
133		
134		
135		
136		
137		
138		
139		
140		
141		
142		
143		
144		
145		
146		
147		
148		
149		
150		
151		
152		
153		
154		
155		
156		
157		
158		
159		
160		
161		
162		
163		
164		
165		
166		
167		
168		
169		
170		
171		
172		
173		
174		
175		
176		
177		
178		
179		
180		
181		
182		
183		
184		
185		
186		
187		
188		
189		
190		
191		
192		
193		
194		
195		
196		
197		
198		
199		
200		
201		
202		
203		
204		
205		
206		
207		
208		
209		
210		
211		
212		
213		
214		
215		
216		
217		
218		
219		
220		
221		
222		
223		
224		
225		
226		
227		
228		
229		
230		
231		
232		
233		
234		
235		
236		
237		
238		
239		
240		
241		
242		
243		
244		
245		
246		
247		
248		
249		
250		

Skupaj \$502.40 \$878.00

Joseph Pishler, gl. tajnik.

Francosko - angleška zveza in Italija.

„Galouis“ piše z ozirom na vesti o možnostih francosko - angleške zveze: Naravnost presenetljivo je, da se v akciji za ustvaritev zveze med Francijo in Veliko Britanijo zanemari Italija, ki nam je dala dovolj dokazov za svojo lojalnost in zvestobo. Italija bi morala biti zastopana v vsaki politični zvezi. Italija je postala sila, s katero bo treba računati in bo mogoče ena prvih držav, ki bo našla ravnotežje in vzpostavila svojo produkcijo.

Kurja slepota.

Kurjo slepoto imenuje kadetski list „Null“ novo bolezen, ki se je pojavila v težko preizkušeni Rusiji, vsled katere trpi zlasti ruska inteligencija. Posebnost te bolezni obstoji v tem, da človek od gladi oslabi ter izgubi vid oči od mraka do solnčnega vzhoda. Zdravilo za to bolezen so jajca in surovo maslo. A ljudski slovi, ki bolehalo za kurjo slepoto, nimajo sredstev, da si nabavijo ta zdravila. Kakor pripominja omenjeni list, doslej še nobeden komunistični komisar ni obolel za to boleznijo.

Reka in Trst.

„Era Nuova“ prinaša iz Milana dopis, ki pravi, da je glavni vzrok Zanellove zmage na Reki ta, ker so Tržačani, posebno veletrgovci, predkriti pokazali, da pričakujejo od Reke tržaško politiko. Reka je bila l. 1918 še popolnoma ja zedinjenje z Italijo, toda je polagoma spoznala, da bi se morala na korist odpovedati svoji lastni bodočnosti. Tržaški dobrovoljci, ki so prišli na Reko, tudi niso prikrivali tega in tako se je Reka iztreznila.

Obnoveitev verskih človeških žrtv v Indiji.

Strašni običaj človeških žrtv pod krinko verskih obredov je zopet izbruhnil v zelo vznemirljivi obliki v Indiji, kjer je ta običaj večji ali manjši meri vedno preveljavljiva.

V veliki zbirki bogov in boginj, katere so oboževali in obožujejo še danes Indijci, so številni, katere je mogoče po namenju Indijcev potolažiti le s človeškimi žrtvami. Ta krvoločna božanstva ne obstojajo v najvišjih oblikah indijske vere, vendar pa izvajajo strašno silo med vsemi bitji, ki predstavljajo prebivalstvo Indije, broječe tristo milijonov duš.

Ti nevedni in napol sestradani ljudje, ki so prepričani, da pošilja lakoto in vse vrste nesreč in boleznij, ki jih tarejo, neka nepoznana sila, so prepričani, da jim vladajo nevidni demoni ter krvoločni duhovi. Te demone je mogoče potolažiti le s fem, da se jim nudi človeške žrtve in kadarkoli zadene kaka izredna nesreča kako plume, je opaziti vedno izvanredno povpraševanje po žrtvah. Če se loti bolezen glavarja ali kakega bogatega moža, se vedno dobi kako sirota ali nesrečnika, katerega žrtvujejo demomu, ki je povzročil baje nesreče.

Poročila pravijo, da se je zaključil velik izbruh človeških žrtv med starodavno sekto Čarajis, ki živi v Radžputana provinci. Tej provinci vladajo domači principi pod angleškim nadzorstvom.

Čarajis iz Sječi so bili razjarjeni, ko se jim je naložilo nove davke, katerim je sledila doba revščine in nesreče. Domačini so se nato poslužili tradicionalne metode, da priključijo osvetlo duhov nad svoje zatiralec s tem, da so zažgali neko žensko pri živem telesu.

Nesrečna žrtve, zvezana in brez moči, je bila postavljena na visoko grmado, napravljeno iz dobro posušenega lesa. Vaščani so nato paradiral krog grmade, poslušajoč se pri tem raznih ceremonij in njeni lastni otroci so prižgali grmado. Ravno ko je prišla grmado gorjeti, je prišel v vas majhen oddelček vojakov, da prepreči to okrutost.

Vaščani so se zbrali krog grmade, trdni v sklepu, da jim žrtve ne sme ujeti. Upirali so se napredujočim vojakom z meči, noži in drugim orožjem. Vojaki so pričeli streljati v množico ter ubili sedem obeh dočim je bilo število ranjenih seveda še večje.

Ko se je vršil ta boj, je družina uboge ženske podtaknila sveč ogenj in to kljub kroglam, ki so žvižgale krog njih ter tudi marsikatero podre na tla.

Divje fanatike so vojaki končno pregnali, a predno so izginili, je uboga ženska zgorela.

Cela Indija je sedaj v stanju velikega nemira in nereda, kajti ljudje postajajo vedno bolj in bolj prepričani, da je treba potolažiti demone. Vsled tega se glasi, da je opaziti številne človeške žrtve v Radžputani in tudi v drugih delih Indije.

To oboževanje te strašne navade je deloma pripisovati težkočim razmeram, neurejenim razmeram ter popuščanju kontrole vsled vojne. Angleška vlada v Indiji, kateri preti resna ustaja v gotovih večjih središčih Indije, ne more vzdržati svoje običajne kontrole v bolj oddaljenih, primitivnih pokrajinah. Krščanski misijonarji v teh divjih pokrajinah, ki se ne morejo še nadalje zanašati na vladno varstvo, so pričeli izgubljati svoj vpliv nad domačini.

Navada človeških žrtv je globoko ukoreninjena v narodu Indije. Prav tako je slična navada, znana kot „vuduizem“ razširjena med domačini Afrike. Zadoja navada je pred kratkim izbruhnila na Cubi in Haiti.

Nekatere avtoritete pripisujejo slučaj človeških žrtv v glavnem vedno primitivnih ljudi v demone okrutosti, katere je treba potolažiti dočim domneva drugi, da ga je pripisovati krvoločnosti, želji ubijanja, ki je lastna celemu človeškemu rodu.

Profesor Sir George Frazer, slavni antropolog in avtor knjige — The Golden Bough, — je pisal glede človeških žrtv v Indiji naslednje:

— Najbolj znan vzgled človeških žrtv, katere se je sistematično nudilo, da se pridobi bogove žrtve, je oni Kondob, dravidskega plemena v Bengalu in Madrasu. O teh človeških žrtvah smo izvedeli od angleških častnikov, ki so bili zaposleni pri zatrtju te okrutne navade.

Te žrtve se je nudilo zemeljski boginji Tari Penu ali Bera Penu, o kateri se je domnevalo, da bo zagotovila dobro letino ter varstvo proti vsem boleznim in nesrečam. Prav posebno se je smatralo krvne žrtve za potrebne pri sejanju neke dišave ali začimbe, kajti to plemo je bilo prepričano, da ne more dobiti sadež lepe rdeče barve brez krvnih žrtv. Žrtve, imenovana Meriah, je bila sprejemljiva za boginjo le v slučaju, da je bila kupljena, rojena kot žrtve ali posvečena kot žrtve kot otrok od strani očeta ali varuha.

— Med Kondi se kupuje otroke ter jih namenoma vzgaja, redi in pita od strani onih, ki so se zaobljubili, da jih bodo žrtvovali na oltarju krvoločnosti in praznoverja. Verski predpis zahteva, da mora biti žrtve kupljena, kajti vojni ujetnik ali zločinec bi ne bil sprejemljiv boginji. Ljudi zrelejši starosti vjamejo ljudje, ki trgujejo s človeškim mesom.

— En mesec pred žrtvovanjem je veliko plesanja, rajanja in popivanja krog žrtve, katero se okraši z girlandami itd. Na dan pred krvavim darovanjem omotijo žrtve s pijačo ter jo privežejo na kolec.

— Mi smo te kupili za eno ter jih imenovali „Kandi“. Sedaj te žrtve nujemo soglasno z običajem in noben greh ne bo padel na nas. — Naslednjega dne namažejo žrtve z oljem in vsak vaščan vzame eno kapljico olja ter se namaže z njo, nakar se vsi vdeležje velike procesije okrog vasi.

— Končno se vrnejo vsi k daritvenemu kolecu, katerega se vedno postavi v bližini vaškega božanstva, imenovanega „Zakari Penu“ in v katerem se predstavlja s tremi kramni, v bližini katerih je zakopani kip pava, napravljen iz medu. Vaščani ubijejo prašiča v žrtve ter puste teči kri v jamo, izkopano v ta namen. Nato primejo človeško žrtve ter jo vržejo v jamo, z obrazom navzdol, ter jo tišče toliko časa, dokler se ne zaduši v krvavi luži ob hrupu in šumu inštrumentov.

— Visoki duhovnik, imenovan — „Zani“, odreže nato kos mesa s telesa ter ga pokoplje s ceremonijami v bližini kipa in vaškega idola kot žrtve zemlji.

— Vsi ostali vaščani gredo nato skozi isti proces ter odnesejo kosce krvavega mesa v svoje vasi, — kjer izvrše iste obrede ter zakopujejo meso v bližini vaškega idola. Glava in obraz ostaneta nedotaknjena in kosti, kadar so gole, se zakopje z njimi vred v jamo.

— Eden izmed daritvenih kolecv, katerega so se posluževali Kondi, je obranjen selaj v velikem Madras muzeju v Indiji. Glede metode, kako so se Indijci posluževali tega koleca, piše polkovnik Campbell:

— V Čina Kimedi se doprinaša žrtve podobni slona, surovo izre-

in vse orožje je s ceremonijami posvečeno njih boginji.

Umori, katere so izvršili Tugi, so znašali na tisoče vsako leto in čeprav je angleška vlada zasledovala z največjo strogostjo pristajale te sekte, se tozadevne zločine še vedno na tajnem vrši in število takih umorov bi se takoj neizmerno pomnožilo, kakorhitro bi oblasti popustile ter prenehale izvajati najstrožje odredbe.

Dr. Wright, odlični potnik iz Bostona, je napisal zelo zanimiva razkritja glede navad in organizacije Tugov.

Tugi potujejo po celi deželi v skupinah po dvesto ali tristo ter si izberejo bogate žrtve, ki so slučajno daleč od svojih družin in prijateljev. Petem ko ujamemo tako žrtve, jo odvedejo ponoči na samotni prostor, in dva ali trije teh Tugov zvežejo okrog vratu žrtve robec ter jo zadavijo. Tugi so skrajni izvedenci v vezanju vozlov ter se poslužujejo med seboj tajnega jezika, katerega razumejo le oni sami.

V predpisih te čudne sekte se glasi, da jim je dala pravico daviti ljudi boginja Kali sama kot svet privilegij. Njena sila je bila nekoč ogrožena od demona. Ko ga je porazila, je vstal iz vsake kapljice prelite krvi drug demon in vsaki pot, kadar je storila to, se je ista stvar ponovila.

Predniki Tugov so pomagali zadaviti vse demone, ne da bi predali kri, in kot nagrado jim je dala boginja pravico, da smejo od tedaj naprej daviti in oropati vse ljudi, ki jim pridje v roke.

Otroci Tugov se od mladosti naprej vežbajo v tajni umetnosti davljenja. V prvih otroških letih se jim posel četov prikriva, kajti otrok se po svoji naravi boji prizora umora, a kakorhitro so dosegli starost gotovih let, se jih uvede v skrivnosti in običaje njihovih predkov.

Bolan človek, ali pa tak, ki si ne zna pomagati, je izbran kot prva žrtve mladega Tuga. Oče in prijatelji pokažejo nadelnemu radliču, kako lahko spravi s sveta bolnega človeka ter se polasti njegovega imetja.

Tugi ne ubijajo nikogar, dokler ne da boginja svojega privoženja, kar se zgodi s pomočjo posebnih ceremonij.

Oživiljenje teh strašnih navad, ki se rogajo civilizaciji, je ena izmed posledic svetovne vojne. To so isti verski običaji, kot so evetli v starodavnih verah Azije in Afrike pred prihodom krščanstva.

Oboževanje Baala in Moloha, katero se tako pogosto omenja v bibliji, se je nahajalo v spremstvu človeških žrtv in drugih zločinskih praktik. Starodavni židovski voditelji in preroki so pogosto obsojali te običaje, pri katerih je tekla človeška kri, čeprav so bili tudi med židovskimi glavarji taki, ki so verovali v krvno daritev, — kot naprimer Abraham, ki je hotel zaklati svojega sina, a je pustil to namero ter žrtvoval mesto njegove ovna, katerega je potem vsaj lahko použil.

Smrtna kosa.

Dne 21. junija je umrl v Novem mestu P. Fortunat Goli, frančiškanski gvardijan. Pokopnik je bil Ljubljancin iz Trnovca.

Po kratki bolezni je nenadoma umrl Valentin Mirak, posestnik in gostilničar na Rimski cesti. Njegova gostilna „Pri starem Rimljanu“ v Ljubljani je splošno znana in na najboljšem glasu. Pokopnik si je z delom in z mravljinsko pridnostjo ustvaril lepo pozicijo. Bil je zaveden narodnjak. Umrl je na zastrupljenju krvi. Pokopali so ga 21. junija.

Dne 18. junija je v Ljubljani umrl Anton Ulrih, oče gospe Jelke dr. Bretlove. Pogreb se je vršil 21. jun. iz deželne bolnišnice.

Na Koroški Beli je umrl Fran Potočnik.

V Medvodah je umrla v 66. letu starosti Ana Rechberger. Pokopali so jo v Preski.

V Ljubljani je umrla gospodinja Milka Drmeljeva. Pokopali so jo v Boštanju ob Savi.

Italija se kuja.

K vprašanju, zakaj Bonomi ne odpotuje v Pariz, objavlja Tucca: Delež Italije pri reparacijskem dolgu Nemčije je bil začetkom določen na deset odstotkov. Po odgotovitvi reparacijskih zahtev od Avstrije, je zahtevala Italija povisavanje na 20 odstotkov. Anglija je bila pripravljena ugoditi tej zahtevi, dočim se je Francija branila. Reparacijska komisija je priznala od celokupne svote samo 12 milijard.

V staro domovino

S posredovanjem tvrde Frank Sakser so odpotovali v staro domovino sledeči rojaki:

S parnikom Kroonland 9. julija:

Frank Mali z družino iz Milwaukee, Wis., v Trebnje.

S parnikom President Wilson 9. julija:

John Pikš z ženo iz Cleveland, Ohio, v Kranj.

John Gregoric z ženo iz Cleveland, Ohio, v Kranj.

Frank Lepšina iz Cleveland, O., v Litijo.

Frank Fashing iz Cleveland, O., v Vuhred.

John Vidmar iz Lorain, Ohio, v Kamnik.

Peter Stefe iz Eveleth, Minn., v Križe.

Frank Tome iz Eveleth, Minn., v Dobrovo.

Janez Podkov iz Eveleth, Minn., v Dolško.

John Frol iz Eveleth, Minn., v Volosko.

Fr. Vončina iz Eveleth, Minn., v Tolmin.

Matija Škerjanc iz Eveleth, Minn., v Volji potok.

Anton Loboda iz Eveleth, Minn., v Dolško.

Alois Kovačič iz Hooversville, Pa., v Mokronog.

John Terzinar iz Flushing, O., v Kamnik.

Jernej Rozman iz Eveleth, Minn., v Boh. Bistrico.

Martin Kladnik iz Eveleth, Minn., v Žago.

Jurij Perše iz Chisholm, Minn., v Stari trg.

Jos. Sivec iz Hollidaysburg, Pa., v Logatec.

Janez Jamnik iz Chisholm, Minn., v Velike Lašče.

Anton Mele iz Bakers Summit, Pa., v Cerklje.

John Odar iz Eveleth, Minn., v Radoljico.

Jos. Komovec z družino iz Garrett, Pa., v Logatec.

Vinko Cigliarič iz Wausaukee, Wis., v Belovar.

Frank Volf iz Zeigler, Ill., v Gerovo.

Alois Mihelič iz Pueblo, Colo., v Podgorico.

Matija Ovniček iz Bishop, Pa., v Nvvo mesto.

Jos. Nečimer iz Hooversville, Pa., v Cerklje.

Mary Maticič z otroci.

Božo Uvanovič iz Leadville, Colo., v Senj.

Simon Zaja iz Leadville, Colo., v Trogir.

Stjepan Tiris iz Leadville, Colo., v Senj.

Petar Rančič iz Leadville, Colo., v Senj.

Frank Boje iz Cleveland, Ohio, v Ribnico.

Frank Kuhar z ženo iz Cleveland, Ohio, v Kamnik.

Frank Rebolj iz Cleveland, O., v Snarno goro.

Alois Pauček z družino, Cleveland, O., v Stražo.

Martin Manič iz Hooversville, Pa., v Krško.

Frank Šegina iz Cleveland, O., v Vrboško.

Peter Pogačnik iz Cleveland, Ohio, v Predoslje.

Ivan Rozman iz Cleveland, Ohio, v Kranj.

Anton Skubie iz Cleveland, O., v Turjak.

Florjan Arko iz Cleveland, O., v Sodražico.

Mijo Čarin iz Pittsburgh, Pa., v Samobor.

Frank Žalec iz Pittsburgh, Pa., v Vinico.

Ant. Novak z družino iz Cleveland, O., v Prečeno.

Jos. Špelič iz Cleveland, O., v Dobrušice.

Stanko Regvart iz Ganister, Pa., v Klanjec.

Florjan Kuhar iz Cleveland, O., v Kamnik.

Jožef Kastelic iz Cleveland, O., v Zagorico.

Anton Strah iz Cleveland, Ohio, v Dobropolje.

Jernej Maršič z družino iz Cleveland, O., v Sodražico.

Mihael Hauptman z družino iz Cleveland, O., v Zatično.

Janez Mirtič iz Cleveland, Ohio, v Trebeč vas.

Frank Glavan iz Cleveland, O., v Ljubljano.

ADVERTISEMENTS.

KNJIGE

Poučne knjige.

Hitri računar .65
Nemški abecednik .35
Nemško-angleški tolmač .60
Pravilo dostojnosti .30
Slovensko-nemški slovar (Janežič Bartol) 4.00

Zabavne in razne druge knjige.

Doli z orožjem 50
Knjige družbe Sv. Mohorja
Duhovni boj (349 str.) .50
Mesija (1. zv.) .30
Mladim srcem (2 zv.) (Spisal K. Meško) .30

Zemljevidi.

Združenih držav .15
Kranjske dežele .10
Zemljevid Evrope .30
Velika stenska mapa 2.50
Zemljevidi: New York, Ill., Kansas, Colorado, Pennsylvania, Mont., Minnesota, Wisconsin, Wyoming, W. Va., Alaska vsaki po .25

Knjiga za lahkomišelnje ljudi, (spisal I. Cankar) 1.75
Pet tednov v zrakoplovu 2.00
Zbrani spisi Jakob Alešovec.
"Kako sem se jaz likal", Prvi del 1.25
Drugi del 1.25
Tretji del 1.00
"Ljubljanske slike", Četrti in peti del 1.50
"Ne v Ameriko", Šesti del 1.25
Amerika in Amerikanci

Alešova zakonska žmota.

Phil. dr. Aleš Brglez je privatni docent za filozofijo na eni naših univerz. Predaval je o Kantovi etiki in je gojil heroično svetovno naziranje. Razen tega je bolehal na ledvicah. Zato je jemal vsako stvar sila resno. Tudi je ljubil velike besede. Ako mu kaj ni ugajalo, ni rekel: — To mi ne ugaja. — Marveč: — to se mi stуди v dno srea. — ali tako slično. — Posebno so mu dišali duševni konflikti. Ako je le oddaleč zavohal tak konflikt, se je pričel vzpenjati kakor svetopisemski konj v knjigi Jobovi. Mčakar je bil dolg in mršav, nosil je temno polno brado, zlate očali in znak svojega rodelstva, širčokrajno filozofsko pokrivalo.

Posebno solidna načela je Aleš izražal o zakonu, ker si je obetal v zakonskem življenju obilico rafiniranih duševnih konfliktov. Ko je po neizrečeno napornih duševnih razgovorih ugotovil — pe Schopenhauerju — s katero žensko želi imeti deca, se je ojnračil in je to žensko zasobil.

Gotovo poznaš tudi ti damo, mislim resnično damo iz dobre rodbine, neoporečnega življenja in lepega obnašanja, ki pa kljub temu vzbujala mnenje, da ima takozvano preteklost ali pa da je članica — damske kapele. Tak utis bi imel tudi, če bi spoznal ono mlado damo, od katere si je Aleš želel deca. Imenovala se je Marga Kaiserjeva bila velika, vitka, brinetka in brez dvoma lepa. Njen oče, veleindustrialec, je imel v najlepšem delu mesta veliko vilo z obsežnim vrtem. Prvo nadstropje je pripravil za stanovanje mlademu paru.

Ko je bilo vse pripravljeno, so slavili poroko na svečan, toda resnoben način. Med pojedino je mladi par korakal od gošta do gošta, da ga pozdravi. Ustavila sta se tudi pri Alešovem kolegu, gimnazijskem profesorju, ki je prekinil svoje počitniško letovanje, da se udeleži tega ženitovanja. Pisal se je za Jakoba Preveca in je bil krepak širokopleč možak z nenavadno zvestimi modrimi očmi. Ko sta Preve in mlada gospa trčila s čukami, jo je pogledal na poseben način ter jo vprašal polglasno: — Kaj pa vaša priprava? — Zarudela je od las in da skrije svoje zmedenje, je odgovorila: — Na zdravje! nastavlja čašo in jo hotela izpiti, pa se ji je zaletelo. Aleš je dobro opazoval. Ujel je Prevečev pogled in njegovo čudno vprašanje, in tudi zmedenost mlade gospe je bila očividna. Sklenil je, da jo pozneje izpraša, za enkrat pa je nasmešnil Preveca s kisljo vlnodnostjo. Ko sta sedela z ženo zopet pri mizi, je enin zapazil na neljubo presenečenje, neka skrita znamenja, ki su si ji hđajala njegova žena in Preve. Slednji je od časa do časa pokimal gospe, kakor da jo k nečemu bodri, ona pa je polsmeje in pol restorno odmajevala z glavo. Ti signali so Aleša tako družili, da kmalu že ni pazil na nič drugega. Končno se ni mogel več zdržati in je vprašal z najboljšo nedolžnim glasom: — Ti, povej no, kaj pa je Preve pravzaprav hotel s tisto prisego?

Videl je kako se je zdržnila, preden je mesto odgovora vprašala: — Prisego, kakšno prisego? — Pa saj ravno to bi rad vedel, — je odvrnil razdraženo, ker je izprevidel da mu noče povedati resnice in da si hoče s svojim vprašanjem pridobiti le nekaj časa za pomislek

— Saj za to sem te vprašal. — Ah, kaj, saj ne vem, — je odgovorila, — o nikakršni prisegi nisem čula.

— Saj si vendar vsa zardela, dete, — je nadaljeval. — Zakaj pa si bila vsa rdeča?

— Saj nisem nič zardela, — je odgovorila.

— Pač, dete, — je vztrajal. — Ni prav, da tajiš. To ni pametno. Ko je Preve spomnil prisega, si zardela, to sem dobro videl.

— Pa vendar ne zaradi tega. — Zaradi čega?

— No, zaradi prisega. Saj se me niva o njej.

— Torej si le slišala besede o prisegi. In vendar si pravkar trdila, da nisi.

— Ah, zasti me! — je odgovorila nevoljno. — Ali se bova na tojem ženitovanju pripravila?

— Teža namena Aleš sicer ni imel. Želel je le pojasniti, ki mu ga pa žena ni dala. Povrhu ga je še naglala. Vse to na poročni dan. — Uvidel je, da se mu bodo njegove žetje po duševnih konfliktih obilo izpolnile, vendar precej drugače, — ne odpre ust ker se ne izplača, vanje tujih oseb pri teh konfliktih ni prav nič potrebova. Vsa dobra

ZADUŠNICA ZA POKOJNEGA CARJA

V NEW YORKU JE BILA BRANA SLOVESNA MAŠA ZA CARJA NIKOLAJA. — NAVZOČI SO BILI ARISTOKRATJE STREGA REZIMA IN KMETJE.

Slovesna velika maša zadušnica za duševni pokoj Nikolaja II., ki je bil car vseh Rusov do trenutka, ko je odstopil, je bila brana zadnje nedelje v ruski pravoslavni katedrali Sv. Nikolaja na 97. cesti, vzdolžno od Pete avenue.

Ta zadušnica naj bi značila tretjo obletnico smrti carja. Nihče ne ve natančno, kdaj je bil car dejanski umorjen, a Sveta sinoda je določila dan 17. julija kot datum, ko naj se čitajo maše zadušnice za vse bodoče čase.

Katedrala je bila polna ljudi, ki so stali ali klečali, kajti v cerkvi ni nikakih klopi. Dost' jih je stalo zunaj, kajti niso mogli vsi notri. Navzoča je bila vsa ruska aristokracija, vključno barona Rosen, ki je bil nekoč ruski poslanik v tej deželi.

Poleg visokorodnih Rusov so stali ali klečale ruske kmetice, z rutami na glavi in dojenčki v naročjih ter mošče za duševni pokoj batjuške, kot se je imenovalo carja.

Značilno je, da je čital mašo zadušnico Most' Rev. Platon, metropolit in nadškof iz Odese, ki se mudi tukaj kot legat patriarha iz Moskve. Nadškof Platon, ki bo ostal tukaj približno dva meseca, je bil nadškof Aleutskih otokov in severne Amerike, dokler ni bil poklican v Odeso.

Nadškofu so asistirali škof Štefan iz Pittsburgha ter duhovniki Turkov, Popov in Kučevski. Slavni ruski cerkveni zbor je pel.

Rekvijem je bil čitan v ruskem jeziku in duhovniki so nosili krasne mašne obleke.

Alešu je prihajalo vroče in mrzlo. — Dete, — pravi in se s težavo vzdružuje, — prosim te, ne prikrivaj in povej po pravici, kaj sta imela med seboj.

— Ničesar, Aleš, — je rekla trdno, — prisegam ti, prav nič se ni pripetilo. — In potem čez nekaj časa vsa zardela: — Le obljubila sem mu.

— Pa kaj že, tak kaj, to povej! — vzdihne Aleš ves izmučen. — Saj te sprašujem že skoraj dve uri. — Ampak, Aleš, saj tega vendar ne morem tebi praviti! — vzdihne in se privije k njemu.

— Meni ne, tujemu človeku si pa pravila!

— To je bilo kaj drugega, taktirat sem bila kakor pijana in nisem vedela, kaj delam. Bodi zadovoljen, da je srlo takoj izteкло. To je bilo lani na poletni veselici. . . . saj si bil menda tudi ti tam?

— Da, spominjam se natančno, — pravi Aleš.

— Sedela sva z adaj v uti, lampjoni so že dogorevali in gosli so zveneale zamolklo, tako proseče. — Vsenaokrog je cvetelo in vonjalo me morem ti povedati, kako mi je postalo pri sreu, bilo mi je, kakor da moram glasno zaplakati in potem zopet radostno zaukati v poletje. . . .

— Tako, — pravi Aleš jezoo, — in v tej poletni uti je sedel tudi Jaka Preve in plakal in ukal s teboj.

— Ah, ti, ne norčuj se! Bilo je res lepo. Igrali so baš razkošni, zapeljivi valček, več iz „Vice-admirala“. — Zdaj hajdva sest na vrst pod seč, tam čaka naju tisoč sreč. — Oči so se ji iskriale pri samem spominu, gibnila je z glavo in v kolkih kakor da hoče nadaljevati z arijo.

Aleš jo prekine: — Nikar se ne trudi! Jaz nimam smisla za godbo. Na vrstu sta torej čakala na tisoč sreč? In kaj potem?

— Potem me je objel. — In poljubil? — Prikimala je.

— Pa si mi zatrjevala da nisi še nikdar poljubila moškega. — Saj ga nisi nism. Le on je mene.

— Pa si tudi rekla da se ni nič pripetilo. Ali ni to nič?

— Ali prosim te, Aleš, ne govori vendar take, in še na najin poročni dan! Nič se ni pripetilo, prav gotovo nič, tako res, kakor sedim tukaj.

Sedaj se mu je šele zavitlalo: — A, tako! Pripetilo se ni nič, toda skoraj bi se bilo, kaj?

Sedaj se je pričela solziti. — Račda bi videl adruge dekle na mojem mestu, kaj bi neki bila. . . . saj res ni bilo lahko in končno pa sem le — ženska —

— Tako torej. Pripetilo se ni nič. Sedaj pa k stvari. Kaj si mu obljubila?

— Takrat nisem mislila, da se bom kdaj omožila. . . .

— Dovoli, zakaj pa ne?

— No, saj je on že oženjen in. — Že razumem no, in zato — ? — Zato sem mu obljubila, če prečde kdaj do tega, — mislim, da če bi sploh kdaj. . . da bo potem on — da bo potem on —

Dolg molk vmes njeno ihtenje.

Končno Aleš z glasom kakor iz groba: — To je pa zares — prav zabavno. In obljubila si mu prav za trdno?

Prikimala je.

— Morda celo prisegla? Saj je nekaj bleknil o neki prisegi.

— Saj je nesmisel! Saj takina prisega ne velja!

— Za to sedaj ne gre. Najprej hočem ugotoviti dejansko stanje. Prisegla si torej!

Negovanje otroka tekom poletja.

Dojenje. Dojenje iz materinih prs je najboljše jamlstvo za življenje in zdravje deteta. Mati ne more dati boljše stvari svojemu detetu. Tekom prvih mesecev življenja dete bi ne smelo dobiti druge hrane razun čiste hladne vode, ki naj se mu daje zlasti poleti po večkrat na dan. Ali tudi dete, ki ga mati doji, utegne trpeti, ako se mu daje preveč mleka. Večina zdravnikov se ujema v mnenju, da med enim dojenjem in drugim treba presledka vsaj treh ur, in dostikrat dete uspeva že bolje ob štiriurnih presledkih.

Največje važnosti za uspevanje deteta je, da mati pazljivo skrbí za svoje lastno zdravje. Njena hrana, spanje, telesna vaja in splošna oskrba njenega telesa so velevažne za dojenčka. Children's Bureau, U. S. Department of Labor, Washington, D. C., je izdal navodila za pravi način obnašanja doječe matere in kdorkoli se zanima, mere dobiti dotične knjižice brezplačno, ako piše na omejnjeni urad za "Bulletins in the Care of Children".

Ako se vidi, da materino mleko ne tekne dojenčku, tedaj mati potrebuje več hrane, ved tekočin pri jedi in kako spremembo v svojih zdravstvenih navadah. Mogoče je, da se dete doji prevečkrat ali da se mu daje preveč mleka na vsako dojenje, kajti je prav lahko pretirati v tem, zlasti ako mati ima mnogo mleka. Ako pa na drugi strani dete ne dobiva zadosti materinega mleka, tedaj treba nadomestiti primanjkljaj potom male količine razredčenega kravjega mleka, ki najse daje detetu po dojenju. Mati naj pazi z največjo skrbnostjo na svojo zalogo prsnega mleka vsaj tekom prvih šestih mesecev detetovega življenja.

na, pa vendar pomirjena se ej odpravila spat. Njen mož je že smrčal, a na obrazu se mu je bralo, da je doživel nekaj pretresljivega.

— Pa seveda, — je zatrjeval odvetnik drugo jutro svojemu novemu klientu Alešu. Na to boste takoj ločeni. V šestih tednih ste zopet svobodni.

— Hvala Bogu, — pravi Aleš. — Kakšna so dekleta dandanes, — je vzdihnil stari odvetnik. — V poročni noči! Tega pa res še nisem slišal, — v celi svoji praksi še ne! Pa povejte mi, — je nadaljeval — le kako je to bilo mogoče? Kako je to vse uredila, da vi niste ničesar zapazili?

Aleš ni nikdar lagal in je tudi sedaj izjavil po pravici, da je že kaj zapazil.

— Pa kako vendar. . . cele reči ne razumem prav dobro. Kako pa, da ste trpeli takšno obnašanje?

— Ne samo trpel, celo prisilil sem jo k temu, ker bi bila sicer prelomila dano besedo. — In starem gospodu, ki je še vedno bolj osupnjen bulžil vanj, je docent Aleš razložil na predležem sluhaju, kako silno komplicirana in zamotana postane najenostavnejša reč, če jo vzame izučen filozof v roke.

Odvetnik si je opetovano potipal čelo. Ko se je pa uveril, da se mu ni zavrtele, je svetoval Alešu: — Za božjo voljo ne pripovedujte o tej reči nikomur! Pri meni je zadeva dobro shranjena, če pa izvede sodišče za dogodek, potem vas re bo ločilo, marveč kaznovalo radi pregreška po paragrafu 132 k.

Aleš obledi in zahteva pojasnila. Ko je pa izvedel kakšne kazni mu groze radi zvodništva lastne žene, mu je hetelo priti slabo. Ko ga je odvetnik zopet spravil k sebi, mu je še svetoval: — Svojo ženo obdržite, kakršna je, za vas je še vedno dosti dobra, samo skrbite za božjo voljo, da ne bo klepetala.

Odvetnik ni poznal Aleša in njegovih večnih zakonov feizprose etike. Drugi dan je že ležala kazenska ovadba na pisalni mizi državnega pravdnika in šest tednov kasneje je sodišče zmajevalo z glavo, priznalo Alešu olajševalne okolnosti in ga zabilo za 14 dni. Tudi prošnja na pomiloščenje ni pomagala. Kljub resnemu in blagohotnemu trudu se na najvišjem mestu niso mogli znajti v Alešovem etičnem labirintu.

Professor najbž ne postane nikoteno. Svojo ženo ima Aleš še vedno. M. A. X.

ADVERTISEMENTS.

Severova zdravila vzdržujejo zdravje v družinah.

Beseda ženskam.

Nikar ne tohtajte svojega zdravja z zamarnjenjem tistih nerodnosti in osiabelosti, ki povzročajo toliko trpljenja. Dobita od svojega lekarka

Severa's Regulator

(Severjev Regulator). Ta regulator je blazino delujoča tonika in zdravilo. Priporočljiv je za popravo tistih posebnih osiabelosti in nerodov, ki so jim podvržene ženske. Cena \$1.25. Na prodaj po vseh lekarnah.

W. F. SEVERA CO. CEDAR RAPIDS, IOWA

LISTNICA UREDNIŠTVA.

Dva radovedneža. — Rudolfova železnica se je imenovala ona, ki vozi iz Ljubljane čez Gorenjsko.

Kje je moj brat MATIJA TOMČIČ? Doma je iz Primorske pri Metliki. Pred 7 leti je bil v Chicagu, Ill. Prosim cenjene rojake, če ve kdo za njegov naslov, da mi ga pošlje, ako pa sam čita ta oglas, se pa naj sam oglasi svojim jestrji: Miss Theresa Tomc, 711 S. Front St., Steelton, Pa. (19-21-7)

NAZANILLO.

Tužnim srecem naznanjam žalostno vest, da je nemila smrt pretrgala nit življenja našemu ljubemu sobratu

FRANKU CAHEVEN,

tajniku društva sv. Barbare št. 11 Slovanske Delavske Podp. Zveze. V nedeljo 10. julija zvečer ob 9. uri, ko se je vračal od društvene večje domov, je šel po železniškem tiru, kjer ga je dohitel vlak ter ga pobil v smrt. Ranjki je bil doma iz Kertine pri Domalah. Pogreb se je vršil 13. julija ob pol 4. popoldne iz hiše žalosti 410 Foster St. v Duryea, Pa., na pokopališče sv. Jožefa. Spremljala so ga tri društva: društvo sv. Barbare št. 11 SDPZ, Nemško delavsko podporno društvo št. 100 in društvo sv. Mihaela št. 607. Ranjki je bil blaga duša in je rad pomagal vsakemu, kar je le bilo v njegovi moči, zato je marsikateremu zarobilno čelo, ko je šilal to žalostno novico. Tukaj zapuščaa žalujočo soprogo in 6 nedoraslih otrok od prvega moža, v starem kraju pa mater, brata in sestro. Naj v miru počiva in lahka naj mu bo ameriška zemlja!

Duryea Pa., 18. julija 1921.
John Milavec,
II. tajnik društva sv. Barbare št. 11 SDPZ.

Rad bi izvedel za svojega strica ANTONA HRIBAR, doma iz vasi Borje, fara Kolovrat. Pred vojno se je nahajal v okolici Pittsburgha, Pa. Prosim cenjene rojake, kateri ve za njegov naslov, naj mi ga pošlje, se mu že vnaprej zahvaljujem, če bo pa sam bral te vrstice, naj mi piše na ta-le naslov: Anton Capuder, R. F. D. 3, Box 95, Irwin, Pa. (20-21-7)

† NAZANILLO IN ZAHVALA.

Žalostno vest naznanjam sorodnikom, znancem in prijateljem, da je dne 9. julija ob 6. uri zjutraj za vedno zaspala moja sestra

URSULA HAUPMAN

v starosti 57 let. Bolehala je na jetiki skozi 10 mesecev. Rojena je bila leta 1864 dne 20. oktobra v fari Šmartno pri Litiji na Kranjskem. Tukaj zapuščaa dva brata in strica, v starem kraju pa dva brata in sestro.

Srečna zahvala družini Andrej in Johana Povirk za pomoč ob času boleznii moje sestre in tudi za lep veneč, katerega ji je podarila ob njeno krsto. Srečna zahvala tudi Resnikovi družini za pomoč in vse, karkoli so žrtvovali za njo. Posebno pa se zahvalim vsem sorodnikom in znancem iz Yukon, Pa., Fitz Henry, Pa., in Wiek Haven, Pa., ki so jo prišli obiskati na mrtvaškem odru in jo spremlili na pokopališče k njeni gómilii.

Bodi jej lahka ameriška zemlja!

West Newton, Pa., 17. julija 1921.

Tomaž in Matevž Hauptman, žalujoča brata.

POČITNICE.

Rojaki, ki živé v mestih in zelé prebiti počitnice na farmi, naj se zglasijo za pojasnila na naslednje: Hinko Knez, R. F. D. 1, Lambertville, N. J. (21-23-7)

IZNAJDELJJI.

Pišite za knjižico glede iznajdeljstva patentov. Pošilaj jo bomo zastonj. Za točno, strokovniško in zanesljivo pravno svetlobo patenta pišite na nas, patente advokate ki imajo velike let izkušeni. Nobe den vam ne moremo boljši urediti. V vašem lastnem interesu je, da napišite za patentno knjižico.

A. M. WILSON, Inc.
Registered Patent Attorneys
320 Victor Bldg., Washington, D. C.

IMPORTIRANE BRINJEVE JAGODE.

VREČA 132 funtov \$10.60.
CRNICE ali BOROVNICE 20 funtov \$9.—

K naročilu priložite MONEY ORDER

MATH. PEZDIR

Box 772, City Hall Sta. New York, N. Y.

PRISRČEN smeh je najboljše zdravilo sveta.

Če ste otožni, zamišljeni — se prav na široko zasmejte — pa boste takoj ozdravljeni.

Knjiga Peter Zgaga vam povzroči smeh, kadarkoli pogledate vanjo.

Ena knjižica za 50 centov vam bo trajala za vedno.

Izrečite ta kupon pridežite poldeset centov v znakah ter ga pošljite:

Slovenic Publishing Co., 82 Cortlandt St., New York.

Cenjeni: Za priloženih petdeset centov v znakah mi pošljite knjigo "Peter Zgaga."

Ime .....

Naslov .....

Država .....

SKRIVNOST ORCIVALA.

DETEKTIVSKI ROMAN.

Francoški spisal Emilie Gaboriau. — Za G. N. priredil G. P.

42

(Nadaljevanje.)

Ženi je prenehala jokati. Narava je zadobila premoč in njene solze so se posušile vspricho ognja jeze, ki se je unel v njej. Vstala je, vrgla stol ob tla ter pričela hoditi nemirno gorindol.

— Ali vrjamate to? — je rekla. — Ali vrjamate, da se briga Hektor za svojo bodočnost? Jaz vidim, da ne poznate njegovega značaja. On da bi sanjal o domu ali o družini? On ni nikdar mislil ter ne bo nikdar mislil na nobene drugo stvar kot na samega sebe. Če bi imel kaj sreče, ali bi živel z vami tako kot je? Imel je dve roki, da služi kruh zase in za mene. Mene je bilo sram prositi ga za denar, kajti vedela sem, da prihaja od vas.

— On je vendar moj prijatelj, draga moja. — Ali bi vi storili, kar je storil on? Sovresi ni vedel, kaj naj odgovori. Spravila ga je v zadrego logika te hčerke priprostega naroda, ki je sodila svojega ljubimca strogo, a pravično.

— Ah, jaz ga poznam, dobro, — je nadaljevala Ženi, ki je postajala vedno bolj razburjena, ko se je njen duh obračal proti preteklosti. — Varni me je le enkrat, — onega jutra, ko je prišel ter mi rekel, da se bo usmrtil. Bila sem toliko bedasta, da sem ga smatrala mrtvim, ter kričala. On da bi se ubil? Prevelik strohopetec je, da bi storil kaj takega. Da, jaz ga ljubim, a ga ne cenim. To je naša usoda, da ljubimo možke, katere zaničujemo.

Ženi je govorila na glas, mahala z rokama ter sempatam udarila s pestjo po mizi, da so zažvenketali kozarci. Sovresi se je nekoliko bal, da jo bodo slišali ljudje v hotelu. Poznali so ga ter ga videli priti noter. Prišel je obžalovati, da je prišel ter skušal pomiriti deklece.

— Hektor vas vendar ne bo zapustil, — je ponovil. — Preskrbel vam bo dobro pozicijo.

— Ha, jaz se smejem takim stvarim! Ali potrebujem nječaj? Dokler imam deset prstov in dobre oči, ne bom nikdar izročena milosti kakega možkega. Pripravil me je do tega, da sem izpremenila svoje ime in hotel me je navaditi razkošja. Sedaj pa ni nit igospodične Ženi, niti bogastev, temveč le Pelagija, ki hoče dobiti svojih petdeset centov na dan.

— Ne, — je rekla Sovresi, — tega ne bo treba. —

— Kaj? Ne bo treba delati? Jaz ljubim delo. Jaz nisem nikak postopac. Vrnila se bom k svojemu staremu življenju. Za zajutrek sem imela za cent vrednosti biskvitov in za cent krompirja ter bila pri tem srečna in zdrava. V nedeljo sem obedovala pri Turku za trideset centov. Več sem se smejala takrat v enem popoldnevu kot v vseh letih, ko sem poznala Tremorela.

Nič več ni jokala in tudi jezna ni bila. Smejala se je. Mislija je na svoje stare zajutroke in na obede pri Turku.

Sovresi je bil presenečen. Nobenega pojma ni imel o tej pariški naravi, podli in izvrstni obenem, čustveni do ekstese, nervozni, polni prehodov, s smehom in jokom, božanjem in udarci v isti minuti. — Tako, — je rekla Ženi bolj mirno, — jaz se ne brigam za Hektorja, a jaz nočem, da bi me pustil na tak način. Ne sme se reči, da me je pustil za neko drugo. Tega nočem.

Ženi je bila ena onih žensk, ki ne razmišljajo, temveč le čutijo; s katerimi je neumnož pripraviti se, kajti njih fikсна ideja je nezavestna vspricho tudi najboljših razlogov in argumentov. Sovresi se je vpraševal, zakaj ga je prosila naj pride ter si rekel, da bo uloga, katero je nameraval igrati, težka. Bil je potrpežljiv.

— Jaz vidim, dete moje, — je prišel, — da ne niste razumela in niti čula. Jaz sem vam povedal, da se namerava Hektor oženiti.

— On! — je odvrnila Ženi z ironično kretnjo. — On da bi se oženil?

Razmišljala je en trenutek ter dostavila: — Če bi bilo res. — Vendar pa. —

— Rečem vam, da je tako. —

— Ne, — je zakričala Ženi. — To ni mogoče. On ljubi neko drugo žensko. O tem sem prepričana, kajti imam dokaze.

Sovresi se je nasmehnil. To jo je razkačilo.

— Kaj pomenja to pismo, — je zakričala, — katero sem našla v njegovem žepu pred šestimi meseci? Seveda ni podpisano, a mora prihajati od neke ženske.

— Pismo? —

— Da. Pismo, ki uničuje vse dvome. Mogoče boste vprašali, zakaj nisem govorila z njim o tem? Vidite, nisem si upala. Ljubila sem ga. Bala sem se, da ga bom izgubila, kakor hitro bi mu rekla najmanjšo stvar glede druge ženske, katero ljubi. V sled tega sem se rajše ponižala ter jokala na skrivnem, kajti rekla sem si, da se bo vrnil k meni. Prismođa, ki sem bila!

— Dobro, kaj hočete storiti? —

— Jaz? Ne vem. Ničesar nisem rekla glede pisma, pač pa ga obdržala. To je moje orožje in poslužiti se ga hočem. Ko bom hotela, bom našla, kdo je ta ženska in potem. —

— Prislili boste Tremorela, ki je obziren napram vam, poslušiti se nasilnosti.

— On? Kaj mi more storiti? Sledila mu bom kot senca ter razkričala povsod ime one druge. Da bi me on spravil v St. Lazare ječot! Iznasla bom najbolj sramotna obrekovanja glede njega. Izprva mi ne bodo vrjeli. Pozneje pa bodo vrjeli vsaj del tega. Meni se ni treba bati ničesar. Nimaš ne starišev, ne prijateljev in sploh nikogar na svetu, ki bi se brigal zame. To se pravi dvigati deklice iz cestnih jarkov! Padla sem tako nizko, da se ne pustim od njega potlačiti še nižje. Če ste torej njegov prijatelj, mu svetujte, naj se vrne k meni.

Sovresi je bil v resnici vznemirjen. Javno je uvidel, kako resnična in resna je bila pretnja Ženi. Najti je zasledovainja, proti katerim je moč postaviti brezuspešna. Prikril pa je svoje vznemirjenje ter se delal kot da ga cela stvar prav nič ne briga.

— Čujte me, dete moje, — je rekel. — Če vam dam častno besedo, da vam povem resnico, ali mi boste vrjela?

Nekaj časa se je obtavljala ter rekla nato: — Da, vi ste mož časti. Hočem vam vrjeti.

— Potem vam prisegam, da se hoče Tremorel oženiti z mlado dekleco, ki je neizmerno bogata in koje dota bo zagotovila njegovo bodočnost.

— To vam pravi on ter hoče, da bi mu vrjeli.

— Zakaj tako? Izza časa, ko je prišel v Valfeji, ni mogel imeti nobene druge afere kot je bila ta z vami. On živi v moji hiši, kot da je moj brat, med mojo ženo in menoj in lahko bi vam povedal,

kako preživlja svoj čas, za vsako posamezno uro dneva, kot da govorim o samem sebi.

Ženi je odprla usta, da odgovori, a nenaden pomislek ji je ustavil besede na koncu jezika. Molčala je, močno zardela ter se ozirala v Sovresija z izrazom, ki ga ni mogoče opisati. On tega ni zapazil, kajti mučila ga je velika radovednost. Ta dokaz, o katerem je govorila Ženi, ga je močno vznemirjal.

— Vzemimo, — je rekel, — da bi mi pokazali to pismo.

Videti je bilo, kot da jo je zadel električni udarec pri teh besedah.

— Vam? — je rekla ter se stresla. — Nikdar!

Kadar človek spi ter prične medtem divjati vihar, s strelami in gromom, se pogosto zgodi, da se človek ne prebudi. Ob danem trenutku pa prebudi človeka celo komaj slično brenčanje kakega komarja ali muhe.

(Dalje prihodnjič.)

ADVERTISEMENTS.

Pozor!

Slovenci, Hrvati in Srbi ki potujete skozi New York.

Ne pozabite na moj hotel, kjer dobite najboljša prenočišča in boste najbolj postreženi. Čiste sobe z eno ali dvema posteljama. Prostor za 250 oseb. Domača kuhinja. Najnižje cene.

August Bach 63 Greenwich Street New York, N. Y.

GROZDJE! GROZDJE! GROZDJE!

Grško srednje jagode, zelo čiste, cena ..... \$7.— boksa.
Cipar največje jagode in najslajše, cena ..... \$7.— boksa.
in razne druge vrste.
Turski duhan, 1 funt \$2. Za poskus pošljem 1/2 funta bokso za \$1.
Z naročilom pošljite \$2.00 are za vsako bokso grozdja.

Adriatic Importing Company

606 — 11 Avenue New York, N. Y.

COLUMBIA

OD \$35.50 — \$350.00
— VELIKA ZALOGA —
— PLČBU V VSEH JEZIKIH BREZPLAČNE OBRATNIKE DOBITE PRI: —
VICTOR NAVINŠEK, 331 Greeve St., CONEMAUGH, PA.

Frank Sakser State Bank

82 Cortlandt Street, New York
GENERALNO ZASTOPSTVO

Jadranske Banke

in vseh njenih podružnic.

Jugoslavija:
Beograd, Celje, Dubrovnik, Kotor, Kranj, Ljubljana, Maribor, Metković, Sarajvo, Split, Šibenik, Zagreb.
Italija:
Trst, Opatica, Zadar.
Nemška Avstrija:
Dunaj.

Izvršuje hitro in poceni denarna izplačila v Jugoslaviji, Italiji in Nemški Avstriji.

Izdaja čeke v kronah, lirah in dolarjih plačljive na vpogled pri Jadranski banki v vseh njenih podružnicah.

Prodaja parobrodne in železniške vožne listke na vse kraje in za vse črte.

Istavlja tudi čeke plačljive v efektivnem zlatu pri Jadranski banki in njenih podružnicah s pridržkom, da se izplačajo v napolconih ali angleških šterlingih, ako ni na razpolago ameriških dolarjev v zlatu.

Zajamčeni so nam pri Jadranski banki izvanredno ugodni pogoji, ki bodo velike koristi za one, ki se bodo posluževali naše banke.

Slovenci, prijatelji in poznavalci naše banke so v ljudno naprošeni, da oposrejo na ta naš oglas svoje znanje in Hrvatske, Dalmacije, Istre, Goriške in Črno Gore.

FRANK SAKSER STATE BANK
FRANK SAKSER, predsednik.

ADVERTISEMENTS.

Zastopniki "Glas Naroda"

kateri so pooblašeni pobirati naročnino za dnevnik "Glas Naroda". Vank zastopnik izda potrdilo na svoto, katero je prejel in jih rojakom priporočamo.

Naročnina za "Glas Naroda" je: Za celo leto \$6.00; za pol leta \$3.00; za štiri mesce \$2.00; za šest let \$1.50.

San Francisco, Cal.: Jacob Lovitt.
Denver, Colo.: Frank Strabed.
Poughkeepsie, N. Y.: Peter Cullig, John Germ, Frank Janesh in A. Kocchar.
Tulsa, Okla.: Louis Costello.
Somerset, Colo.: Math. Kerpel.
Indianapolis, Ind.: Alois Rudman.
Clinton, Ind.: Lambert Holtskar.
Aurora, Ill.: J. Verbil, 635 Aurora Avenue.
Chicago, Ill.: Joseph Bostil, Joseph Blich in Joseph Bevil.
Joliet, Ill.: Frank Bamlich, Frank Laurich in John Zalest.
Massachusetts, Ill.: Frank Augustin.
La Salle, Ill.: Matija Komp.
North Chicago, Ill.: Anton Kobal in Math. Ogria.
South Chicago, Ill.: Frank Čerwa.
Springfield, Ill.: Matija Barbaroš.
Waukegan, Ill.: Frank Petkovič.
Franklin, Kans. in okolice: Frank Leskovic.
Frontenac, Kansas: Rok Firm.
Ringo, Kansas: Mike Pencil.
Kittimiller, Md.: Frank Vodopivec.
Chisholm, Mich.: Frank Govla.
Calumet, Mich.: M. F. Koba in Pavel Schalte.
Sveith, Mich.: Louis Govla.
Gilbert, Minn.: L. Vesel.
Hibbing, Minn.: Ivan Povša.
Virginia, Minn.: Frank Hrovatich.
Ely, Minn.: Frank Govla in Joseph J. Pustal.
St. Louis, Mo.: Mike Grabrian.
East Helena, Mont.: Frank Hell.
Great Falls, Montana: Math. Urth.
Klein, Montana: Gregor Zoba.
Gowanda, N. Y.: Karl Sternik.
Little Falls, N. Y.: Frank Masla.
Barberton, Ohio: A. Okolish, F. Poje in Albio Poljanec.
Collinwood, Ohio: Math. Slapnik.
Cleveland, Ohio: Frank Sakser, Charles Karstige in Jakob Romik.
Lorain, Ohio: Louis Balant, J. Kumb in M. Ostanek.
Niles, Ohio: Frank Kogovšek.
Youngstown, Ohio: Anton Kihelj.
Oregon City, Oregon: M. Justin.
Ambridge, Pa.: Frank Jakša.
Scranton, Pa.: Louis Hribar.
Scranton, Pa.: Anton Travenca.
Sordona, Pa.: John Dembar.
Conemaugh, Pa.: Ivan Pavlj in Vid Sovanšek.
Claridge, Pa.: Anton Jerina in Anton Kowčev.
Juniata, Pa.: Anton Oshaben.
Export, Pa.: Louis Supanšek.
Forest City, Pa.: Mat. Kama.
Farrell, Pa.: Jerry Okora.
Imperial, Pa.: Valentino Petrunal.
Greensburg, Pa.: Frank Novak.
Irwin, Pa.: Mike Pavšek.
Johnstown, Pa.: John Polanc.
Lawrence, Pa.: Anton Ocival.
Mason, Pa.: Frank Dembar.
Moon Run, Pa.: Frank Maček in Frank Pavlj.
Pittsburgh, Pa.: U. Jakobich, Z. Jakuba, Vinc. Arch in I. Magister.
Ralphden, Pa.: Martin Korovsich.
Reading, Pa.: J. Peadar.
Steelton, Pa.: Anton Hren.
Turtle Creek, Pa.: Frank Schiffner.
West Newton, Pa.: Joseph Jovan.
White Valley, Pa.: Juci Frančič.

ADVERTISEMENTS.

KRETANJE PARNIKOV

KEDAJ Približno ODPLU JEJO IZ NEW YORKA.

SAXONIA	25. jult.	—	Cherbourg	BELVEDERE	11. avg.	—	Trst
AMERICA	26. jult.	—	Cherbourg	N. AMSTERDAM	13. avg.	—	Boulogne
LA TOURAINE	28. jult.	—	Havre	KROONLAND	13. avg.	—	Cherbourg
FINLAND	23. jult.	—	Havre	BERENGARIA	18. avg.	—	Cherbourg
ROCHAMBEAU	25. jult.	—	Havre	NOORDAM	20. avg.	—	Boulogne
AQUITANIA	26. jult.	—	Cherbourg	OLYMPIC	23. avg.	—	Cherbourg
PARIS	27. jult.	—	Havre	LA SAVOIE	13. avg.	—	Havre
PESARO	27. jult.	—	Genoa	LEOPOLDNA	16. avg.	—	Havre
MONGOLIA	28. jult.	—	Cherbourg	PARIS	17. avg.	—	Havre
POTTERTON	30. jult.	—	Boulogne	LAPLAND	20. avg.	—	Cherbourg
WASHINGTON	3. avg.	—	Cherbourg	LA TOURAINE	20. avg.	—	Havre
ROUSSILLON	2. avg.	—	Havre	ITALIA	23. avg.	—	Trst
ADRIATIC	3. avg.	—	Cherbourg	AQUITANIA	23. avg.	—	Cherbourg
LAFAYETTE	3. avg.	—	Havre	AMERICA	24. avg.	—	Cherbourg
ARGENTINA	4. avg.	—	Trst	FRANCE	25. avg.	—	Havre
FRANCE	4. avg.	—	Havre	PRES. WILSON	27. avg.	—	Trst
CALABRIA	6. avg.	—	Trst	FINLAND	27. avg.	—	Cherbourg
RYNDAM	6. avg.	—	Boulogne	AMERICA	27. avg.	—	Cherbourg
MAURETANIA	11. avg.	—	Cherbourg	ADRIATIC	31. avg.	—	Cherbourg
LA TOURAINE	6. avg.	—	Havre	WASHINGTON	3. sept.	—	Cherbourg
ZEELAND	6. avg.	—	Cherbourg	ROTTERDAM	3. sept.	—	Boulogne
BOURDONNAIS	9. avg.	—	Havre	OLYMPIC	3. sept.	—	Cherbourg
CAOPIC	9. avg.	—	Genoa	MAURETANIA	6. sept.	—	Cherbourg

Glede cen za vozne listke in vse druge pojavnice, obrnite se na tvrdko FRANK SAKSER STATE BANK 82 Cortlandt St., New York.

French Line

COMPAGNIE GENERALE TRANSATLANTIQUE

V JUGOSLAVIJO PREKO HAVRE

ROCHAMBEAU	23. jult.
LA BOURDONNAIS	23. jult.
TOURAINE	25. jult.
PARIS	27. jult.
CHICAGO	30. jult.
FRANCE	4. avgusta

S. S. PARIS 32,700 ton, 45,000 konjskih sil 27. julija — 17. avgusta

Direktna železniška zveza iz Pariza v vse glavne točke Jugoslavije. Hri parniki s štirim in evema vilkama. Poseben zastopnik Jugoslovanov vlade bo pričakal potnike ob prihodu na lizb parnikov v Havru ter jih točno ed spremlj kamor so namenjeni. Parniki Francoske črte so transportiral tokom vojne na tisoče židovskih vojskov brez vse nesrečice.

Za štirnate in cene varavnice v DRUŽINI PISARNI, 19 State St., N. Y. ali na pri lokalnih agentih.

Cosulich črta

Direktno potovanje v Dubrovnik (Gravosa) in Trst.

ARGENTINA ..... 4. avgusta
PRES. WILSON .. 27. avgusta

Cene za Trst in Reko so: \$100 in \$110.

Potom listkov izdanih za vse kraje v Jugoslaviji in Srbiji. Azkojne ugodnosti prvega, drugega in tretjega razreda. Potniki tretjega razreda dobivajo brezplačno vino.

PHELPS BROTHERS, & CO.
Passenger Department
4 West Street New York

Ne odlašajte

ako nameravate naročiti vozni listek iz stare domovine za Vašo družino, sorodnike ali prijatelja. Pišite za cene in druga potrebna savodila na najstarejše in skuše slovensko bančno podjetje: **FRANK SAKSER STATE BANK** (potniški oddelek) 82 Cortlandt St., New York, N. Y.

WSS WSS WSS WSS WSS WSS

DOCTOR LORENZ

EDINI SLOVENSKO GOVOREČI ZDRAVNIK SPECIJALIST MČSKIH BOLEZNI.

644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Moja stroka je zdravljenje akutnih in kroničnih bolezni. Jaz sam že zdravim nač. 23 let ter imam skušnje v vseh boleznih in ker znam slovensko, zato vas morem popolnoma razumeti in spoznati vašo bolezen, da vas ozdravim in vrnem moč in zdravje. Skozi 23 let sem pridobil posebn skušnje pri ozdravljenju možkih bolezni. Zato se morete popolnoma zanesti na mene, moja šarb pa je, da vas popolnoma ozdravim. Ne odlašajte, ampak pridite čimpreje.

Jaz ozdravim zastrupljeno kri, masuje in ilse po telesu, bolezni v grlu, izpadanje las, bolečine v kosteh, stare rane, živčne bolezni, oslabelost, bolezni v mehuru, ledicah, letrah in želodcu, rnenico, revmatizem, katar, zlato žile, naduha itd.

Uradne ure so: V pondelkih, sredo in petkih od 9. zjutraj do 8. popoldne. V torekih, četrtkih in sobotah od 9. ure zjutraj do 8. ure zvečer. Ob nedeljah pa do 2. ure popoldne.

PO POŠTI NE ZDRAVIM, PRIDITE OSEBNO. NE POZABITE IME IN NASLOV.

Dr. LORENZ 644 Penn Ave PITTSBURGH, PA.

Nekateri drugi zdravniki rabijo tolmache, da vas razumejo. Jaz znam hrvatsko še iz starega kraja, zato vas lažje ozdravim, ker vas razumem.

Willsch, Pa.: J. Petermil.
Black Diamond, Wash. G. J. Forenza.
Coketon, W. Va.: Frank Kocian.
Thomas, W. Va.: Primož Modic.
Milwaukee, Wis.: Joseph Trznik.
Sheboygan, Wis.: John Stampfel in H. Svetic.
West Allis, Wis. Frank Skok in Ant. Howsek.
Rock Springs, Wyo.: Louis Tancher in A. Trznik.

NAZMANILO in PRIPOROČILO.
Naš stalni zastopnik Mr. JAN KO PLEŠKO pobira naročnino za Glas Naroda na 6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio, in daje vsa druga pojavnica glede potovanja v stari kraj ali dobiti svojce od tam, glede denarnih pošiljatev in sploh v vseh drugih zadevah. Ima v zalogi tudi knjigo Peter Zgaga. Rojakom ga toplo priporočamo. Upravištvo Glasa Naroda.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA". NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDRUŽENIH DRŽAVAH.